...Ы ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

(7840) | 1956 оной февралиин 7, вторник | Сэн 20 мүнгэн

ССР Союзай хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ Воронежско областиин эрэгтэй, эмэгтэй колхознигуудай, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй хандаһан

ХАНДАЛГА

Хүндэтэ нүхэдүүд!

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска ба январска Пленумүүдэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн Воронежско областиин эрэгтэй, эмэгтэй колхознигууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд 1954 онойхитой жэшэбэл 1955 ондо ороохо таряа үйлэдбэрилгые хоёр дахин, сахарна свёкло — 2,8 дахин, наран сэсэг—2,9 дахин, һү — нэгэ хахад дахин дээшэлүүлһэн, тэрэшэлэн мяха, нооһо болон үндэгэ үйлэдбэрилгые ехэ болгоһон байна. Эдэ бүгэдэ ороохо таряа, наран сэсэг, сахарна свёкло, овощь, хартаабха, һү болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудые тушааха ба худалдаха гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид, нилээд үлүүлэн дүүргэхэ арга областиин колхозууд болон совхозуудта олгоо.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэреэр тодорхойлогдоһондо орходоо бүри богони болзор соо хүдөө ажахын продуктнуудые үйлэдбэрилгые горьтойгоор дээшэлүүлхэ талаар колхозууд болон совхозуудай угаа ехэ резервэнүүдтэй ба арга боломжонуудтай байһые эдэ түрүүшын үрэ дүн эли тодоор харуулна.

Областиин колхозууд болон совхозууд мяха үйлэдбэрилгые, тэрэниие гүрэндэ тушаалгые ба худалдалгые эрид дээшэлүүлхэ ехэ арга боломжотой байгаа. Гэбэшье, эдэ арга боломжонуудаа хэрэглэжэ шадаагүй. Тиимэһээ мяха үйлэдбэрилгөөр областиин колхозууд ба совхозууд ехээр гээгдэжэ ябана.

Гэхэтэй хамта ажахыгаа зүбөөр эрхилээд байгаа һаа, мяха илангаяа гахайн мяха үйлэдбэрилгые богонихон болзор соо эрид ехээр дээшэлүүлхэ ба худалдаха аргатай байһые харуулһан тон һайн жэшээнүүд бии.

Бобровско районой Маленковой нэрэмжэтэ колхоз 1955 ондо хүдөө ажахын эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 35,8 центнер мяха, Нижнедевицкэ районой «Октябриин 13-дахи ойн» нэрэмжэтэ колхоздо — 34,8 центнер, Семилукска районой Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо 33,9 центнер мяхан абтаа. Таряанай газарай 100 гектар бүридэ гахайн мяха үйлэдбэрилгөөр иимэ колхозууд ехэ үрэ дүн туйлаа гэбэл: Павловска районой Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз—28,5 центнер, Семилукска районой 16-дахи партсъездын нэрэмжэтэ колхоз—27,4 центнер, Лево-Россошанска районой «Красный Октябрь» колхоз — 21,8 центнер мяха үйлэдбэрилөө.

Мяха ба гахайн мяха түрүү совхозууд бүри ехээр үйлэдбэрилдэг бэлоо. Семилукска районой Сталинай нэрэмжэтэ совхоз 1955 ондо хүдөө ажахын элдүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 232 центнер мяха, тэрэ тоодо 100 гектар таряанай газар бүридэ 238 центнер гахайн мяха, Бутурлиновска районой «Ударник» совхоз—129 центнер мяха, тэрэ тоодо 144 центнер гахайн мяха абаа.

Совхозуудта мяха үйлэдбэрилгые ехэ болгохо тон ехэ арга боломжонуудай бии байһые «Масловский» совхозой жэшээ дээрэһээ хаража болохо байна. Энэ совхоздо 1954 ондо хүдөө ажахын эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 98 центнер мяха, тэрэ тоодо таряанай газарай 100 гектар бүридэ 73 центнер гахайн мяха абаһан байгаа. Тиихэдээ гахай шахахын тулада хэрэгтэй болохо концентрированнэ тэжээлэй 60 процентыень гүрэнһөө абаһан байха юм. 1955 ондо тарилгынгаа талмайе хубаарилгые ондоо болгожо, 1311 гектарта кукуруза тариһанайнгаа ашаар совхоз дунда зэргээр гектар бүриһөө 23,8 центнер ороохото культурын ургаса хуряажа абаад, малаа тэжээлээр хүсэд хангаһан ба хүдөө ажахын эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 126 центнер мяха, тэрэ тоодо таряанай газарай 100 гектар бүридэ 108 центнер гахайн мяха абаһан байна. Энэнь 1954 ондо 5 мянган центнер мяха гүрэндэ тушааһан аад, 1955 ондо 6.800 центнер мяха тушааха аргатай болгоһон байха юм.

1956 ондо 16,2 мянган центнер мяха, тэрэ тоодо 14, 7 мянган центнер гахайн мяха үйлэдбэрилхэ ба гүрэндэ тушааха гэжэ совхозой коллектив шиидхээ. Энэнь хүдөө ажахын эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ абажа тоолохо болоо һаа, 300 центнер мяхан, тэрэ тоодо таряанай газарай 100 гектар бүридэ 270 центнер гахайн мяхан абтаха болоно. Совхоз хадаа эхэ гахайнуудые нэгэ дахин түрүүлхэ ябадал үргэнөөр хэрэглэһэнэй ашаар эды шэнээн ехэ гахайн мяха абаха байна. Залуу эхэ гахайнууд нэгэ удаа түрөөд лэ, бүхы түлтэеэ хамта гүрэндэ тушаахын тулада шахагдажа таргалуулагдаха юм. Совхоздо гахайнуудые түхэреэн жэл соо лагерьта байлгажа харууһалха ябадал эмхидхэгдэнхэй. Мүнөө тэдэ лагерьнуудтань хоёр мянга гаран нэгэ удаа түрүүлэгдэхэ эхэ гахайнууд ба бусад шахажа таргалуулха гахайнууд харууһалагдажа байдаг юм.

Гэбэшье, областиин олон колхозууд ба совхозууд мяха үшөө багаар үйлэдбэрилдэг байна гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй. Үнгэрэгшэ жэлдэ областиин 254 колхоз 5 центнерһээ доошо, совхозуудай гурбанайнь нэгэ хуби—таряанай газарай 100 гектар бүридэ 20-һоо доошо центнер гахайн мяха абаа. Тиихэдэ, областиин колхозууд бүхы дээрээ 1954 оной октябриин 1-һээ 1955 оной октябриин 1 хүрэтэр хүдөө ажахын эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ оройдоол 15,7 центнер мяха, тэрэ тоодо таряанай газарай 100 гектар бүридэ миин 6,2 центнер гахайн мяха абаһан байха юм. Колхозууд хадаа гахайһаа абаһан түлнүүдэйнгээ оройдоол зургаанайнь нэгэ хубиие гүрэндэ тушааһан ба худалдаһан байха юм. Тиихэдэ поршоонхонуудайнь олонхинь хүсэд ехэ болоогүй, эхээ хүхэжэ байха үедөө элдэб хэрэглэмжэнүүдтэ гол түлэб гаргашалагдаһан байна.

Хүн зониие эдеэ хоолоор хангалтые эрид һайжаруулха тухай парти, правительствын табиһан зорилгонууд хадаа мяха ехээр абадаг болохо талаар КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй хараалһан хэмжээ-ябуулгануудые бүри түргэнөөр дүүргэхэ эрилтэ хэнэ гэжэ бидэнэр ойлгонобди.

КПСС-эй XX съездые эрхимээр угтахын тулада бэлэдхэхэ ба СССР-эй арадай ажахые 1956—1960 онуудта хүгжөөхэ зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа Директивэнүүдэй проектые зүбшэн хэлсэхэ зуураа, бидэнэр арга боломжонуудаа тооложо үзөөд, 1956 ондо колхозууд болон совхозуудта элдэб мяха үйлэдбэрилжэ гүрэндэ тушаалгые ба худалдалгые 1955 онойхидо орходоо хоёр дахин ехэ болгохо гэжэ шиидхээбди.

Һү һаалгые горьтойгоор дээшэлүүлхэ зорилго бидэнэр мүн лэ табинабди. Үнгэрһэн хоёр жэлэй турша соо колхозууд үнеэн бүриһөө һү һаалгые 708 килограммаар дээшэлүүлжэ, һү һаалга хоёр үлүүтэй дахин ехэ болоо. Хүдөө ажахын үнгэрэгшэ жэлэй 4 һарын турша соо колхозуудта үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 180 килограмм һүн һаагдаһан байгаа һаа, мүнөө жэлэй энэ үе соо 358 килограмм һүн һаагдажа, һү һаалга хоёр үлүүтэй дахин нэмээ. **Арга боломжонуудаа тооложо үзөөд колхозууд болон совхозуудта жэл хахадай турша соо, тайлбарилан хэлэбэл, 1955 оной октябриин 1-һээ 1957 оной апрелиин 1 хүрэтэрхи үе соо һү һаалгые хоёр дахин дээшэлүүлхэ гэжэ бидэнэр шиидхээбди.**

Бидэнэр мүнөө иимэ зорилго дүүргэжэ шадахабди. Юуб гэхэдэ, областиин колхозууд ба совхозууд тэжээлэйнгээ базануудые нилээд ехээр һайжаруулаа.

Тон үнэтэ, үндэр ургаса үгэдэг ороохото ба тэжээлэй культура болоогшо кукуруза тарилгые нилээд ехээр үргэдхэлгэ тэжээлэй база бэхижүүлгэдэ шиидхэхы удхашанартай байгаа. 1955 ондо областиин колхозуудта 238 мянган, совхозуудта—44 мянган гектар кукуруза таригдажа хаа хаанагүй шахуу энэ культурын эшэ набшын ба ороохоной үндэр ургаса абтаһан байгаа. Энэ хадаа колхозуудта 619 мянган тонно силос дараха, эдеэшэнтэжэ байһан 212 мянган тонно буурсаг консервэлхэ арга олгоо. Совхозуудта 162 мянган тонно силос даргагдаһан, 33 мянган тонно буурсаг консервэлэгдэһэн байна. Дунда зэргээр абажа үзэбэл, үнеэн бүридэ 6,8 тонно силос хүртэхэ, гахай шахахын тулада хүсэд хүрэхөөр консервэлһэн буурсаг хэрэглэгдэхэ болоно. Гадна, колхозууд болон совхозуудай тэжээлэй балансын нилээд ехэ хубиiень кукурузын хатанхай ороohон эзэлнэ.

Түргэнөөр түлжэн бэежэдэг хадань гахайнуудые улам олоор үсхэбэрилгэ мяха үйлэдбэрилгые ехэ болгохо гол шухала арга мүн гэжэ бидэнэр тоолонобди. 1955 ондо колхозуудта 105,4 мянган толгой гахай шахаһан байгаа һаа, 1956 ондо 512 мянгаһаа үсөөн бэшэ, совхозуудта 82,1 мянган гахай үнгэрэгшэ жэлдэ шахаһан байгаа һаа, мүнөө жэлдэ 177 мянган гахай шахахаар бидэнэр хараалнабди. Энэ хадаа таряанай газарай 100 гектар бүридэ колхозуудта 1955 ондо 6,2 центнер гахайн мяха абаһан байгаа һаа, мүнөө жэлдэ 20 центнерһээ бага бэшэ, совхозуудта үнгэрэгшэ жэлдэ 34,8 центнер гахайн мяха абаһан байгаа һаа, мүнөө 74 центнер гахайн мяха абаха арга олгохо байна.

Иимэ олон тоото гахай шахахын тулада бидэнэр колхозуудта үсхэбэрилгэдэ үлөөгдэһэн 48,5 мянган ба совхозуудта бии байһан 5,6 мянган эхэ гахайнуудһаа гадна, 70 мянган толгой нэгэ удаа түрэхэ эхэ гахайнуудые хабар түрүүлээд, мүнөө жэлдэ шахажа гүрэндэ тушаахада хүрэхэ тоотой поршоонхонуудые жэлэй түрүүшын хахадта абаха байнабди. 1956 ондо областиин колхозууд ба совхозууд хамта дээрээ 115 мянга гаран эхэ гахайе нэгэ удаа түрүүлжэ, түлыень абаха байна. Залуу эхэ гахайнуудые нэгэ удаа түрүүлэлгэ экономическа талаараа ашагтай. Иимэ гахайнуудһаа абтаһан поршоонхонуудай өөрынь үнэ хадаа үсхэбэрилхын тулада үлөөгдэһэн эхэ гахайнуудһаа абтаһан поршоонхын өөрынь үнэһөө, тухайлхада хоёр дахин химда байдаг гэжэ түрүү ажахынуудай дүй дүршэл харуулна.

Залуу эхэ гахайнуудые нэгэ удаа түрүүлэлгые хэрэглэхэтэеэ хамта, үсхэбэрилхын тулада үлөөгдэһэн эхэ гахайнуудаа хабар түрэһэнэйнь һүүлээр, поршоонхонуудаа хүхүүлжэ байха үедэнь ороондо оруулжа, урдынхида орходоо 4—5 недели урид түл абахын тулада хэмжээнүүдые абаха байнабди.

Концентрированнэ тэжээл хэрэглэхэтэеэ хамта, гахай түлжүүлхын ба шахахын тулада үнэ багатай ногоон ба шэмэтэ тэжээл үргэнөөр хэрэглэхээр бидэнэр хараалнабди; колхоз ба совхоз бүридэ ногоон конвейертэ хэрэглэхын тулада кукуруза, сахарна свёкло ба бобово ногоо тарихабди. Энэ хадаа гахайн мяханай центнер бүриие үйлэдбэрилтэ химдаруулха арга олгохо байна.

Шахахаар хараалжа байһан гахайнуудай бии байһан байрануудтамнай багтахагүй юм. Тиимэһээ гахайнуудые байлгахын ба нэгэ удаа түрүүлэгдэхэ эхэ гахайнуудай түл хүлеэжэ абахын тулада колхоз ба совхоз бүридэ түргэн мүрөөр түхеэрэгдэһэн лагерьнуудые болон гахай шахаха талмайнуудые барихабди. «Масловский» совхозой дүй дүршэл хэрэглэн иимэ юрын ба үнэ багатайгаар баригдаһан байранууд соо гахайнуудые түхэреэн сүүдхэ соо эдеэлүүлгэ эмхидхэхэбди. Шахаха гахайнуудые ба нэгэ удаа түрүүлхэ эхэ гахайнуудые бүлэг бүлэгөөр сугтань байлгажа харууһалһанай ашаар мүнөө бии байһан гахайн байрануудта багсаахада 30 процент гахай олоор байлтадаг болохобди. Гахайнуудые лагерьта байлгажа харууһалга ба мүнөө бии байһан гахайн байрануудай талмайе һайнаар хэрэглэлгэ гахайн фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ байна.

Гахайн мяха абаха талаар бии байһан арга боломжонуудаа хэрэглэхэтэй хамта колхоз ба совхоз бүридэ эбэртэ бодо мал болон хонидые томо болгожо, адуулжа ба шахажа таргалуулгые, тэрэшэлэн мяханда гаргагдаха шубуу үсхэбэрилгын ажал һайжаруулхабди.

Худалдан абалгын сэнгээр гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө нилээд ехээр дээшэлүүлэн мяха бэлэдхэлгые гол түлэб дээшэлүүлхэ байнабди. Энэ хадаа колхозуудай болон колхознигуудай олзо доходые ехээр дээшэлүүлхэ байна. Гахайн мяха абалгые ехэ болгоһоной ашаар доходоо түргэнөөр дээшэлүүлжэ болохо байһые Павловска районой Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой дүй дүршэл эли тодоор харуулна. Энэ колхоз 1955 ондо мяханда хэрэглэхын тулада дунда зэргээр 90 — 95 килограмм шэгнүүртэй 1.400 гахай шахажа, гүрэндэ тушааһан ба худалдаһан байна. Тиигэжэ гахайн фермэһээ 1.120 мянган түхэригэй доход оруулһан байгаа. Энэнь колхозой бүхы доходой гурбанайнь нэгэ хуби болоно.

Мүнөө гүрэндэ мяха шадаал һаа ехээр худалдаад байгаа һаань, колхозуудта ехэ ашагтай байна. Уялгата тушаалгынгаа түсэбһөө гадуур 30 процент ехэ мяха гүрэндэ худалдаад байгаа һаань, колхоздо худалдан абалгын сэнгээр 20 процентын хэмжээтэйгээр нэмэлтэ мүнгэн түлэгдэдэг байна бшуу.

Богонихон болзор соо мяха абалгые ба һү һаалгые эрид ехээр дээшэлүүлхэ арга боломжын колхоз, совхоз бүридэ бии байһаниинь сохомтой.

Манай түрэл Коммунистическэ партиин уряада харюу болгон бидэнэр, Воронежско областиин эрэгтэй, эмэгтэй колхознигууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд мяха абалгые ба һү һаалгые дээшэлүүлхэ талаар зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа Директивэнүүдэй проект соо табигдаһан зорилгые болзорһоонь урид дүүргэхэ, тусхайлбал, табанжэл соо бэшэ, харин нэгэ жэл соо мяха абалгые хоёр дахин ехэ болгохо, мүн һү һаалгые жэл хахад соо хоёр дахин дээшэлүүлхэ уялга абанабди. Ороoho таряа, сахарна свёкло, наран сэсэг, хартаабха ба овощь үйлэдбэрилгые саашадань дээшэлүүлхын түлөө мүн лэ оролдосотойгоор тэмсэхэбди.

Манай арадай хэрэглэмжые эдеэ хоолой продуктнуудаар, промышленностиие түүхэй эдээр хүсэдөөр хангахын тулада 1956 ондо мяха, һү ба хүдөө ажахын бусад продуктнуудые үйлэдбэрилгые горьтойгоор дээшэлүүлхын, мүн гүрэндэ тэдэниие тушаахын ба худалдахын түлөө социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэе гэһэн дурадхалтайгаар манай Эхэ ороной хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ бидэнэр ханданабди. Энэ зорилгые шиидхэлгэ хадаа СССР-эй арадай ажахые 1956 —1960 онуудта хүгжөөхэ зургаадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ эрхим нэмэри болохо байна.

Энэ хандалга Воронежско областиин колхознигуудай, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй хамтын суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, батала абтаа.

Нютагай Соведүүдэй хүдэлмэриие һайжаруулха

...ай республикын ажалшад бү... советскэ арадтаяа хамта түрэл ...мунистическэ партиингаа түүхэ... ...X съездын хүндэлэлдэ ажалай ...амжалтануудые туйлажа, агуу... ...хэ ороноо баясуулна. Хаа хаа... ...й ажал хүдэлмэриин залир... ...й сохисо улам шангадажа, ...зоной өөһэдынь үүсхэлээр дэл... ...г гайхамшагта социалистическэ ...сөөнэй замхашагүй хүсэн үдэр ...бүри үргэдэнэ.

...ээн иимэ политическэ болон ...дын дэбжэлтын оршон байдалда ...й республикын ажалшад Ком...стическэ партиин XX съездын ...ктивэнүүдэй проекттэй танил..., 1956 оной—зургаадахи табан... ...й түрүүшын жэлэй түсэбые ...рһоонь урид дүүргэхын түлөө ...кэ байна. Энэ тэмсэлдээ манай ...лмэришэн анги, колхозно таряа... ...республикын бүхы ажалшад ...амжалта туйлаха байһаниинь ...ггүй.

...алшадай ургажа байгаа эдэб... ...ьнуудые дэмжэхэ, тэдэнэй үүсхэл ...олгые залан ударидаха гээшэ ...йна, советскэ болон ажахын ...нуудай нангин уялга болоно. ...хэрэгтэ мүн нютагай Соведүүд ...бэшэ үүргэ дүүргэнэ.

...үнөө малай үбэлжэлгын ба шэ... ...л абалгын түлэг дундаа ябажа ...да, нютагай Соведүүдэй, тэн... ...саг үргэлжын комиссинуудай ...дэхы үүргэнь угаа ехэ болоно. ...юуб гэхэдэ, һайнаар хүдэлмэ... ...г сомоной болон сельскэ Сове... ...ажахын ямаршье кампаниину... ...үнгэргэхэ хэрэгтэ арад зоной ...хэшээлынь зүбөөр шэглүүл... ...эмхидхэлэй ехэхэн хүдэлмэри ...лдаг байна. *Илангаяа*, социа...тическэ мүрысөө эмхидхэхэ, һун...шадай захяа дурадхалнуудые ...соонь дүүргэхэ гэхэ мэтын ...лын шухала асуудалнууд ...гай Соведүүдэй саг үргэлжын ...рал доро байдаг бшуу.

...ндэ Сэлэнгын аймагай Загас... сомоной Соведэй хүдэлмэри ...ээ боложо үгэнэ. Тус сомоной ...дэй дэргэдэ хүдөө ажахын, ...турно-ажаһуудалай болон бюд... ...ээ саг үргэлжын комиссинууд ...лмэрилдэг юм. Малай үбэлжэл... болон хүдөө ажахын бусадшье ...лмэринүүдые һайнаар үнгэргэхэ ...гтэ тус сомоной Совет ба тэн... хүдөө ажахын комисси эмхид... ...й хүдэлмэри ябуулна. Энээнэй ...р тэндэхи колхозууд бараг һайн ...алта туйлаа. Жэшээнь, Мо...ой нэрэмжэтэ колхоз эдлүү... ...газарай 100 гектар бүхэн... ...78 центнер һү, 303 кило... ...нооһо, 15 килограмм мяха ...һэн жэлдэ абаһан байна.

...үн Зэдын аймагай Дэрэстэйн, ...н аймагай Оронгын, Хориин ...гай Краснопартизанска болон ... сомоной Соведүүд хүдэлмэреэ ...бэшээр эмхидхэнэ.

...хэтэй хамта, нютагай Соведүү... хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдал ...бии. Энээнэй нэгэнниинь хадаа ...гшадай захяа дурадхалнууд ...соогоо бэелүүлэгдэнэгүй. Ажал... ...й депутадуудай аймагай болон ...ной Соведүүдэй сесси дээрэ ...гшадай захяа дурадхалнуудые ...гэхэ тухай асуудалнууд нэгэнтэ ... хэлсэгдэһэн ба тэндэ муу бэ...тогтоолнуудшье абтаһан байха ... Жэшээнь, Прибайкальска аймагай сесси дээрэ һунгагшадай за... дурадхалнуудые дүүргэхэ ту... асуудал хэлсэгдэһэн болобошье, ...жи ажалшадай оруулһан үнэ...дурадхалнууд мүнөөшье болотор ...үүлэгдээгүй байһаар. Аймагай ...рые болбосон түхэлтэй болгохо, хүдөөгэй ажалшадта медицинскэ туһаламжа үзүүлгые болон кино харуулгые һайжаруулха гэхэ мэтын шухала асуудалнууд миин лэ хэлсэгдээд, бодото дээрээ өөдтэй юумэ хэгдэнгүй үлэшоо. Мүн иимэрхүү баримтанууд бусадшье аймагай болон сомоной Соведүүдэй хүдэлмэридэ бии.

Һунгагшадай захяа дурадхалнуудые бэелүүлгэ хадаа саг зуурын асуудал бэшэ, харин хододоо шиидхэгдэжэ байха, депутадуудай анхаралһаа зайлашагүй асуудал мүн.

Нютагай Соведүүдэй хүдэлмэридэхи үшөө нэгэ дутагдалынь юуб гэхэдэ, ажахын болон культурна байгуулалтын асуудалнуудые шиидхэхэдээ арад нинтын дунда эмхидхэлэй хүдэлмэриие һулаар ябуулна. Нютагай эдэбхитэдтэ ба үргэн ниитэдэ түшэглэдэг туладаа Соведүүдэй хүдэлмэри һайнаар ябадаг гэжэ хэндэшье мэдээжэ. Теэд зарим сомоной Соведүүдэй гүйсэдкомууд нютагай эдэбхитэдые—багшанар, мэргэжэлтэд ба культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдые олониитын хүдэлмэридэ һулаар элсүүлнэ.

Ториин, Мухаршэбэрэй, Хориин аймагуудай зарим сомоной болон сельскэ Соведүүдтэ саг соогоо сессинүүд үнгэргэгдэнэгүй, мүн сомоной Соведэй дэргэдэхи комиссинууд һулаар хүдэлмэрилнэ. Саг үргэлжын комиссинуудай хүдэлмэридэ хэрэг ажалаа һайн мэдэхэ, дүй дүршэлтэй хүнүүд хабаадуулагданагүй. Иимэһээ тэдэнэй эмхидхэхы үүргэнь бага байна.

Мүнөө малай үбэлжэлгын ба тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриин ябуулагдажа байхада хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдые халуун аихаралаар хүреэлхэ, тэдэнэй культурна эрилтэнүүдые хүсэд хангаха гээшэ ехэхэн удхашанартай хэрэг мүн. Гэхэ зуура Бичурын, Тарбагатайн, Зэдын ба бусад аймагуудай олохон сомоной, сельскэ Соведүүдэй культурно-ажаһуудалай саг үргэлжын комиссинууд һулаар хүдэлмэрилнэ. Зэдын аймагай Боргойн сомоной Соведэй дэргэдэ культурно-ажаһуудалай комисси бии гэжэ нэрэтэй болобошье, өөдтэй юумэ хэнэгүй. Илангаяа холын гүүртэ, отаранууд дээгүүр ажаһуудаг малшадай культурна эрилтэнүүд хүсэд хангагданагүй. Зарим аймагуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедүүд сельскэ болон сомоной Соведүүдэй хүдэлмэреэр һонирходоггүй, тэдэнэй тоосоое шагнадаггүй байна. Мүн партиин айкомуудшье нютагай Соведүүдэй хүдэлмэридэ бодото туһаламжа багаар үзүүлнэ.

«Ажахын болон культурна байгуулалтын асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ нютагай Соведүүдэй үүргые улам дээшэлүүлжэ, тэдэнэй хүдэлмэридэ бодото туһаламжа үзүүлхыень партийна органуудһаа эрнэ. Мүн олониитын дунда ябуулагдадаг эмхидхэлэй хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха, саг үргэлжын комиссинууд болон депутадуудай хүдэлмэриие эдэбхитэй һайн болгохо, нютагай Соведүүдэй сессинүүдые саг соонь үнгэргэхэ» гэжэ XIX областной партийна конференциин тогтоол соо хэлэгдэнэ.

Энэ тогтоолые дүүргэлтэ болгон, мүн манай республикын ажалшадай үмэнэ табигдаад байһан асари ехэ зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө, нютагай Соведүүд партийна организацинуудай туһаламжаар советскэ хүдэлмэриие шэнэ, дээдэ шатада табиха, тэрэниие эрид һайжаруулха дүүрэн арга боломжотой.

...Е. Ворошиловтай Маршал Чжу Дэ уулзаба

...ССР-эй Верховно Соведэй Пре...умэй Түрүүлэгшэ К. Е. Воро...овтай Хитадай Арадай Респуб...ын Түрүүлэгшын Орлогшо Мар... Чжу Дэ ба тэрээнтэй хамта ...шад: КНР-эй Гүрэнэй оборо... Комитедэй Түрүүлэгшын Ор...шо Маршал Не Жун-чжэн, Ара... түлөөлэгшэдэй Бүхэхитадай ...ланай Саг үргэлжын Комите...гэшүүн Лю Лань-тао, советник ...Чжэ гэгшэд февралиин 4-дэ ...аа.

...итадай Арадай Республикаһаа ...Р-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эр... Посол Лю Сяо, СССР-эй Га...дын Хэрэгүүдэй Министерствын ...юусалгата хүдэлмэрилэгшэ ...Н. Масько уулзалгын болоходо ...лсаа.

Хитадай Арадай Республикын Түрүүлэгшын Орлогшо Маршал Чжу Дэ К. Е. Ворошиловые далан таба наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан амаршалаад, олон удаан жэлнүүдтэ элүүр мэндэ ябажа, гүрэнэйнгөө ажал-ябуулгада амжалтануудые туйлахыень тэрээндэ хүсөө.

Удаань К. Е. Ворошилов Маршал Чжу Дэ хоёрой хоорондо хани ёһоной, үнэн зүрхэнэй хөөрэлдөөн болоо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Н. М. Пегов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй протоколой Начальник Г. И. Фомин уулзалгын болоходо байлсаа.

(ТАСС).

ХАРТААБХА, ОВОЩЬ ТАРИЛГЫЕ ҮРГЭДХЭХЭБДИ

«Хартаабха, овощь тарижа ургуулга ба бэлэдхэлгые ехэдхэхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол Бичурын аймагай колхозуудта угаа ехээр һайшаагдаба.

Кировэй нэрэмжэтэ колхозой хамтын суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн колхознигууд парти, правительствын анхарал оролдолгые али болохоор дэмжэхэ, хартаабха болон овощь тариха газараа үргэдхэхэ гэһэн дурадхал оруулаа. Тиигээд 1956 ондо овощной культурын тарилгын талмайе 70 процентээр, хартаабхын 25 процентээр үргэдхэхэ гэһэн тогтоол тэрэ суглаан дээрэ абтаба.

Огородой бригада (бригадирынь нүхэр Гнеушева) гектар бүриһөө 160 центнерһээ бага бэшэ ургаса абаха гэһэн уялга абаа. Мүнөө бригадын гэшүүд тарилгадаа бэлэдхэжэ, парнигта хэрэглэгдэхэ аргал зөөнэ, рамануудые хэнэ. Матанууд бэлэдхэгдээ. Бичурын МТС рассада ургуулха горшоогхонуудые хэхэ станогуудые колхозуудта эльгээхэ юм. Энэ хүдэлмэри февралиин 10-һаа эхилхэ байна. Капустын, томадай үрэһэн гүйсэд бэлэдхэгдэнхэй. Мүнөө жэлдэ арбуза түрүүшынхеэ таригдаха.

Мүн хартаабхын үрэһэн бэлэдхэгдэнхэй. Хартаабха тариха газар дээрэ наг шэбхэ зөөгдэжэ байна. Овощь, хартаабхын үндэр ургаса ургуулхын тула колхоз минеральна үтэгжүүлгэ худалдажа абаха гэжэ шиидэбэ.

Бичурын МТС хартаабха тариха, рассада һуулгаха машинануудые зэһабарилжа дүүргэбэ.

Овощь, хартаабхын үндэр ургаса абахын түлөө Ждановай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд мүн лэ эршэмтэйгээр оролдожо байна. Мүнөө жэл хартаабха, овощь гол түлэб голой эрье шадар, уһалууриин газарта таригдаха юм. Мүн һонгино ехээр таригдахаар хараалагдаба.

Парти, правительствын тогтоолоор зоригжоһон манай колхознигууд механизаторнуудай туһаламжаар овощь, хартаабхын баян ургаса абажа шадаха байна.

А. Говорунов,
Бичурын МТС-эй директорэй уялгые дүүргэгшэ.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин США-гэй президент Дуайт Д. Эйзенхауэр хоёр хандалга бэшэгүүдые абалсаба

СССР-hээ США-да байгаа онсо ба бүрин эрхэтэ посол Г. Н. Зарубин январиин 25-да США-гэй президент Дуайт Д. Эйзенхауэртай уулзажа, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинай январиин 23-най хандалга бэшэгые тэрээндэ барюулhаниинь, тэрэ бэшэгэй советскэ хэблэлдэ толилогдоhониинь мэдээжэ.

Февралиин 2-то посол Г. Н. Зарубин США-гэй гүрэнэй секретарь Джон Ф. Даллестай уулзажа, Н. А. Булганинай январиин 23-най хандалга бэшэгтэ США-гэй президентын үгэhэн харюутай дашарамдуулан, США-гэй президент Дуайт Д. Эйзенхауэрта эльгээhэн СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинай шэнэ хандалга бэшэгые тэрээндэ барюулаа.

Н. А. Булганинай январиин 23-най хандалга бэшэгтэ США-гэй президентын үгэhэн харюу ба США-гэй президентдэ Н. А. Булганинай эльгээhэн февралиин 1-нэй шэнэ хандалга бэшэг доро толилогдобо.

* *
*

«1956 оной январиин 27.

Хүндэтэ господин Түрүүлэгшэ,

Посол Зарубинай намда үгэhэн январиин 23-най бэшэгэйтнай түлөө Танда баясхалан хүргэхые хүсэнэб. Би энэ бэшэг тушаа hайса бодожо үзөөб.

Уласхоорондын түгшүүрилые hуларуулха, уласхоорондын этигэлсэлгые ба харилсан ажаллалгые бэхижүүлхэ гэжэ бүхы гүрэнүүдэй, илангаяа агууехэ гүрэнүүдэй оролдохыень мүнөөнэй уласхоорондын байдал эринэ гэжэ үнэхөөрөө тооложо байhан тухайдаа эгээ эхилэн хэлэхыемни зүбшөөгыт. Һандараалгын хүсэнүүдэй улам бүри ехэдэжэ байhанhаа уламжалан, эдэ хүсэнүүдтэ хиналта тогтоохоhоо, тэдээнийе хизаарлахаhаа гадна, мүн эдэ хүсэнүүдые хэрэглэхэ хүсэл хүнүүдтэ түрүүлжэ болохо зүрилдөөе үгы хэхые оролдохо шухала болоно. Холбоото Штадуудай арадууд ба политическэ хамаг бүхы хүтэлбэрилэгшэд энэ хараа бодолые баримтална гэжэ Таниие найдуулнаб. Мүн энэ хараа бодолые дэлхэйн бүхы арадууд баримтална гэжэ, эб найрамдал тээшэ арадуудай бүгэдэнийтээрээ эрмэлзэжэ байhаниие hайшаан дэмжэхэ гээшэ политическэ засагые хүтэлбэрилжэ байhан хүнүүдэй арюун уялга болоно, гэжэ би этигэнэб.

Манай арадуудай хоорондын түүхэтэ хани барисаан асари ехэ ашатуhа үзүүлжэ шадаха байна гэжэ минии нэгэнтэбэшэ хэлэhыемни Та hанаад үзыт. Энэ үндэhэ hуури дээрэ политическэ hайн харилсаан тогтоогдожо болохо гэжэ би ехээр этигэнэб. Эб найрамдалай байшангые барилгада американска арадhаа үлүүгээр, үнэн зүрхэнhөө өөрыгөө зорюулhан арад бүхы дэлхэй дээрэ байхагүй гэжэ би Таниие, г-н Түрүүлэгшэ, найдуулжа шадаха байнаб. Манай бүхы арад уласхоорондын оршон байдалда мүнөө бии байгаа түгшүүрилые ба аюулые үгы хэхэ гэжэ оролдоно. Хэжэ байhан хэрэгнай бүхы дэлхэй дээрэ үнэн hайхан эб найрамдал тогтоолгодо туhалха гэжэ этигэхэ байгаа hаамнай тэрэ хэрэгнай эгээ арюун hайхан байха hэн.

Эгээ энэ хараа бодолые баримталан, би хадаа хани барисаан ба харилсан ажаллалга тухай договорые манай оронуудай хоорондо 20 жэлэй болзортойгоор баталалга мүнөө үедэ эб найрамдалай хэрэгтэ туhалха hэн гэhэн Танай мүнөөнэй дурадхалые шудалжа үзэhэн байнаб.

Нэгэдэхеэр, манай оронууд тангаригта договороор — Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Уставаар холбоотой гэжэ тэмдэглэнэб. Мүнөө үедэ Танай дурадхажа байhан договор гурбан гол статьянуудhаа бүридэхэ болоно. Эдэ статьянуудай алинииншье Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин хэмжээн дотор бидэнэрэй хоорондо баталагдаhан дурсагдагша договорой тодорхой зүйлнүүдтэ оролсонхой гэжэ мүн тэрэшэлэн тэмдэглэнэб.

Танай проектын нэгэдэхи статья хадаа манай арадуудай хоорондын хани ёhоной харилсаае тэгшэ эрхэтэй байха, бэе бэеэ хүндэлхэ, дотоодынгоо хэрэгтэ оролсохогүй гэhэн үндэhэ hуури дээрэ хүгжөөхыень манай хоёр орониие уялгалха байна. Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин гэшүүд байhан туладаа бидэнэр энэ организациин хэмжээн дотор «нацануудай хоорондохи хани ёhоной харилсаае тэгшэ эрхэтэй байха ба арадуудай өөhэдыгөө тодорхойлхо ёhо гуримые хүндэлэлгын үндэhэ hуури дээрэ хүгжөөхэ» уялгатайбди. Танай дурадхаhан договорой хоёрдохи статья хадаа манай уласхоорондын арсалдаае имагта амгалан ёhоор шиидхэжэ байхыемнай уялгалха байна. Энэ хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Уставай 2-дохи ба 3-дахи статьянуудаар манай хоёр оронoй абаhан тиимэ уялга болоно. Тэндэ «Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин бүхы гэшүүд өөhэдыгөө уласхоорондын арсалдаануудые амгалан ёhоор шиидхэхэ» гэжэ хэлэгдэнэ. Гурбадахи статья хадаа экономическа, культурна ба научна талаар харилсан ажаллалга бэхижүүлхыемнай уялгалха байна. «Уласхоорондын экономическа ба социальна харилсан ажаллалга» тушаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Уставай IX бүлэг хадаа «экономическа, социальна, элүүрые хамгаалгын талаар уласхоорондын асуудалнуудые ба мүн иимэрхүү асуудалнуудые шиидхэхын тулада» хүдэлмэрилхыемнай уряална, «культурын ба гэгээрэлэй талаар хоорондоо харилсан ажаллахыемнай» уряална. Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Устав хадаа Танай орон минии орон хоёрой хоорондын тангаригта договор гээшэ, энэ договор хадаа олон оронуудай хоорондын договор гээшэ. Тэдэ оронуудай алинииншье бидэнэртэй, алинииншье нүгөөдэ оронтоёо холбоотой юм, тэдээнэй алинииншье бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай мандахые хүсэнэ. Американска арад Уставай энэ уг зорилгын бэелүүлэгдэхые үнэн зүрхэнhөө хүсэнэ.

Гэбэшье уласхоорондын мүнөө байгаа түгшүүрилтэ байдалые Уставай үгэнүүд уридшалан зайсуулжа шадаагүй. Мүнөөнэй оршон байдал хадаа хоёр оронoй хоорондын хэлсээ баталжа, дурсагдаhан үгэнүүдые имагта дабтан, мүнөөнэй байдалые заhажа болохо гэжэ бидэнэр найдажа шадаха байнабди.

Договорые үшөө дахин, энэ удаа хоёр оронoй хоорондо баталалга хадаа уласхоорондын харилсаанай уг үндэhые хубилгаhанай ашаар лэ туйлагдажа болохо үрэ дүн минии юрын гар хүрэлгөөр туйлагдаба гэhэн хуурмаг үзэгдэл бии болгожо, эб найрамдалай хэрэгтэ хоро хэхэгүй аа гү гэжэ өөрhөө асуунаб. Гүрэнүүдэй хоорондын хани ёhоной харилсан ажаллалга договор дотор үгэеэ үгэhэнhөө дулдыдахаhаа гадна, мүн хамаата гүрэнүүдэй правительствонуудые зоригжуулагша уласхоорондын харилсаанай уг үндэhэнhөө, мүн тэдэ правительствонуудай бодото ябуулгаhаа дулдыдаха байна.

Тиимэ уг үндэhэ ба тиимэ ябуулга туйлахые найдан, би үнгэрэгшэ жэлэй июльдэ Женева ошоhон — американска түүхын амгалан жэлнүүдэй үедэ үзэгдөөгүй алхам хэhэн байнаб. Тиигэжэ ошолгын ямар нэгэн ашагтай уг зорилгодо туhалжа шадаха тушаа олон хүнүүдэй hэжэглэжэ байбашье hаань, би хадаа оршон байдал тон хэсүүтэй байна, тэрээниие hайн тээшэнь хубилгаха ямаршье боломжонуудые, тэдээнэй хэдышье бага байгаа hаань, тоонгүй орхижо болохогүй гэжэ тоолоhон байгааб.

Тантай ба Францийн, Нэгэдэмэл Королевствын Правительствонуудые Толгойлогшонортой хэгдэhэн тэрэ зүблөөнэй эсэстэ уласхоорондын харилсаан, илангаяа зүблөөндэ хабаадаhан дүрбэн гүрэнэй хоорондын харилсаан манай дүрбэн оронoй онсо харюусалга дааhан тусхай асуудалнуудай талаар hайжарха байха гэжэ би үнэн сэдьхэлhээ найдаhан байгааб. Зүблөөнэй hүүлээр болоhон событинууд найдабариимнай харюулбагүй гэhэн голхормоор тобшолол американска арадай хэхэ ёhотой болоhониинь гэмшэлтэй.

Һүүлэй событинуудтай түүхые Танда тобшоор hануулхыемни зүбшөөгыт.

Женевэдэ байхадаа бидэнэр эдэ тодорхой асуудалнуудые шиидхэхын тулада бодото hайн хэмжээ зохёохо заабари манай Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдтэ үгэhэн байгаабди.

Европейскэ аюулгүй байдал ба Германи тухай асуудал хадаа эдэ асуудалнуудай түрүүшынхинь байгаа. Германска асуудалые гуримшуулга ба сүлөөтэ hунгуули хэжэ, Германиие нэгэдүүлгэ хадаа немецкэ арадай национальна интересүүдтэй, европейскэ аюулгүй байдалай интересүүдтэй зохилдуулагдан үнгэргэгдэхэ ёhотой гэжэ бидэнэр үгэеэ тодоор ойлголсоhон байгаабди. Гэбэшье, Германиие нэгэдүүлгэ ба европейскэ аюулгүй байдал тухай асуудал тушаа баруун гүрэнүүдэй таатай hайн дурадхал оруулаашье hаань, Танай Правительство сүлөөтэ hунгуули үнгэргэжэ, Германиие нэгэдүүлгэ тушаа ямар нэгэн дурадхалые мүнөө үедэ hайшаажа шадахагүй байhанаа мэдүүлээ hэн.

Хоёрдохи асуудал хадаа буу зэбсэг хүряаха асуудал байгаа. Энэ асуудалые Женевэдэ бидэнэрэй зүбшэн хэлсэжэ байха үедэ «нээмэл огторгой» тухай дурадхалаа би оруулhан байгааб. Тиихэ зуураа, өөhэд хоорондоо хархис зорилгогүй байhанаа дэлхэйдэ этигүүлхын тулада бидэнэр юу хээ үнэхөөрөө хэжэ шадахабди гэжэ найдаhан байгааб. Гэбэшье, Танай Правительство Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөөн дээрэ энэ дурадхалhаа арсаhан байна. Гурбадахи асуудал хадаа баруун ба зүүн оронуудай хоорондо холбоо хүгжөөлгын асуудал байhан юм. Баруун гүрэнүүдэй министрнүүд бүри нягта харилсаа тогтоохын, бэе бэеэ ойлголсолгые hайжаруулхын тулада тодорхой хэмжээ-ябуулгануудые олоор дурадхаhан байгаа, тэдээн сооhоо нэгыеншье Танай Правительство абаагүй. Тиигэбэшье hаа, hүүлэй үедэ, Танай заажа байhанай ёhоор, Советскэ Союз Америкын Холбоото Штадууд хоёрой хоорондохи холбоон зарим тэды hайжарhан байна.

Уласхоорондын харилсаан юун дээрэhээ улам муудааб гэхэдэ, манай hанахада, Танай Правительство уласхоорондын хуушанай арсалдаануудтай холбоотой, бэе бэедээ дурагүйтэлсэлгые ба зүрилдөөнүүдые шангадхан, түгшүүрилые ехэдхэхэ хараа бодол дэлхэйн элдэб районуудта ябуулдаг болоо. Советско-американска харилсаае hайжаруулга хойшолуулашагүй шухала болоо гэhэн Танай hанамжые би зүбшөөнэб. Гэбэшье, сэхэ руунь хэлэхэдэ, манай hанаашаар эдэ районуудтахи Танай Правительствын уг зорилгые Танай мүнөөнэй үгэнүүдтэй — уласхоорондын түгшүүрилые hуларуулха, гүрэнүүдэй хоорондо этигэлсэлгые ба харилсан ажаллалгые бэхижүүлхэ талаар манай правительствонуудай онсо харюусалгатайе эды шэнээн үнэн зүбөөр тэмдэглэhэн үгэнүүдтэй зохилдуулханиинь манай арадта бэрхэтэй байна.

Ерээдүйнгөө байдалые амжалтатай hайнаар хүгжөөхэ арга боломжо манда олгохын туладал үнгэрэгшэ жэлэй түүхэ тушаа би хэлэбэб. Манай орон хани барисаа байгуулхые үнэхөөрөө хүсэгшэ бүхы оронуудта гараа hарбайна. Үнэн hайн эрхэ байдалда, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай мандаха хэрэгтэ туhалха зорилгогүйгөөр минии хэдэг юуншье байхагүй гэжэ би хододоо хэлэдэг байгааб, мүнөөшье тэрээнээ дабтанаб. Гэбэшье, үгэнүүдhээ гадна, имагта ажал хэрэг удхашанартай гэжэ бидэнэр мэдэнэбди.

Аюулгүй байдалай хэмжээн дотор, сүлөөтэй эрхэ байдалда Германиие нэгэдүүлхэ хэмжээнэй хэрбээ энэ дары абтаад байгаа hаань; ажабайха захиргаанайнгаа формые арадуудай өөhэдөө шэлэхэ аргые хүндэлхэбди гэжэ дайнай үедэ үгэhэн үгэеэ хэрбээ бидэнэрэй бэелүүлээд байгаа hаамнай; гэнтэ добтолхо боломжын үгы хэгдэхын тулада оронууд дотороо шалгалта хэлсэжэ байха хэмжээнэй хэрбээ абтаад байгаа hаа, мүн хүн түрэлтэнэй ажабайдалай условинуудые hайжаруулхын тулада үйлэдбэриин хүсэнүүдые сүлөөлэлгэтэйгөөр буу зэбсэгэй бодотоор хүряагдаад байгаа hаань, гансашье бидэнэрэй харилсаанда бэшэ, мүн бүхы дэлхэй дээрэ хэды шэнээн ехэ хубилалтын болохо байhан тушаа, г-н Түрүүлэгшэ, hанаад үзэгты. Манай арадуудай hониинуудые, информацинуудые, идейнүүдые хэрбээ сүлөөтэйгөөр абалсадаг, бэе бэедээ ошолсодог байгаа hаань, этигэлсэдэггүй, хүсэд ойлголсодоггүй байhан бүхы юумэнүүдэй үгы болохо байhан тушаа мүн тэрэшэлэн бодоод үзэгты.

Эдэ хадаа Танай ба минии Женевэдэ хамта зүбшэн хэлсэhэн бүхы асуудалнууд болоно. Эдэ хадаа минии оронoй үнэн сэхээр баримталдаг эсэсэй уг зорилгонууд гээшэ, эдэ зорилгонуудые туйлахын тулада бидэнэр эблэрэлгын замда ямаршье үедэ гарахаар бэлэн байнабди. Энэ агууехэ уг зорилгодо өөрыгөө зорюулхаар Та мүн лэ бэлэн байнат гэжэ Танай бэшэгэй үндэhөөр би найдажа шадаха байна гүб? Танай үзэл бодолоо саашадань найруулhан бэшэгые абахаар хүлеэнэб.

Үнэн сэдьхэлhээ,

Дуайт Д. ЭЙЗЕНХАУЭР.

Дээдэ тушаалта

Николай А. Булганинда

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэдэ.

Москва».

* *
*

«Москва, Кремль.

Хүндэтэ господин Президент,

Январиин 27-до Танай эльгээhэн хани ёhоной бэшэгые абахалаараа, хахад жэлэй урда тээ Та бидэ хоёрой, манай ханинарай Женевэдэ уулзажа үнэн сэдьхэлhээ, нюуса нөөсэгүйгөөр хэhэн хөөрэлдөөнүүд hанаандамни оронгүй байжа шадахагүй байба. Ондо ондоо хараа шугамтай, ондо ондоо үзэл бодолтой байгаашье hаа, үнэхөөрөө бэе бэеэ ойлголсохо гэжэ оролдобол, тиимэ оршон байдалда үнгэрhэн зүбшэн хэлсэлгэнүүд бэе бэедээ этигэхэ, хани ёhоной харилсаа тогтоохо ябадалда туhалдаг гээшэ.

Уласхоорондын түгшүүрилые саашадань hуларуулжа, гүрэнүүдэй бэе бэедээ этигэлсэхэ, харилсан ажаллажа байха ябадалые урагшатай болгожо шадамаар хэмжээнүүдые абахыень мүнөө үеын уласхоорондын байдал бүхы гүрэнүүдhээ, эгээн түрүүшээр эб найрамдалые ба арадуудай энхэ амгалан байдалые сахиха талаар онсо харюусалгатай байhан агууехэ гүрэнүүдhээ эринэ. Энээниие зүбшөөжэ байhандатнай баярланаб.

Манай арадуудай хоорондохи түүхэтэ хани барисаан оронуудаймнай хоорондо таатай hайн политическэ харилсаа тогтоохо үндэhэ hуури боложо үгэнэ гэжэ зүбшөөhыетнай сэдьхэлээ ханан анхарнаб.

Эгээл тиимэ үндэhэ hууриин бии байhан хадань, манай арадуудай Шэнэ жэлээ hайндэрлэhэнэй hүүлхэнээр би, минии нүхэд оронуудайнтаа хоорондохи харилсаае бодото ёhоор hайжаруулмаар тодорхой алхамуудые хамтаараа бодожо үзэе гэhэн дурадхалтайгаар Танда хандаха гэжэ шиидэhэн байнабди. Тиихэ зуураа, манай хоорондохи харилсаануудай хэр зэргэ байhанhаань бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахиха ябадал ехээр дулдыдаха байна гэжэ бидэнэр харaадаа абаhан байгаабди.

Манай оронуудай хоорондо хани барисаан ба харилсан ажаллалга тухай Договор баталха саг ерээ гэжэ бидэнэр тоолоhон байгаабди, тоолоhооршье байнабди. Энэ хадаа советско-американска харилсаануудые хүгжөөхэ ябадалда ехэ туhа нэмэри болохо hэн, тиихэтээ хамта бүхы дэлхэй дээрэ байhан танайшье, манайшье ханинарай хоорондохи харилсаануудые hайжаруулха хэрэгтэ туhалха бэлэй. Манай оруулhан дурадхал Танай зүгhөө hайшаагдаагүй байhыень гэмшэлтэйгээр тэмдэглэнэбди.

Минии ойлгоходо, манай дурадхаhан Договорой проект хоёр оронoймнай гараа табижа зүбшөөhэн ООН-эй Уставай зарим нэгэн зүйлнүүдые дабтан хэлэhэн байна, энээндэнь лэ Та дурагүйлхэhэн хэбэртэйт. Зүгөөр энэ ушар манай hанахада, hаалта хэхэhээ байтагай, Договор баталха ябадалдамнай бүришье таатай зохид болоно ха юм. ООН-эй Устав тус Организациин гэшүүдэй хоорондо тэрэнэй ёhо гуримhаа үндэhэлhэн хоёр талын хэлсээ баталха арга боломжые болюулдаггүй гээшэ. Тииhээ тиитэрээ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин гэшүүд «үнэн ёhо гуримые сахиха ба договорнуудhаа болон уласхоорондын эрхын бусад зүйлнүүдhээ үндэhэлэн гараhан уялгануудые хүндэлхэ ушартай» гэжэ ООН-эй Устав дотор сэхэ хэлэгдэнэ.

США-шье бусад олон гүрэнүүдтэл адли ООН-эй бии болгогдоhоной hүүлээр хоёр талыншье хэлсээнүүдтэ, олон гүрэнүүдэй хоорондо баталагдаhан хэдэ хэдэн договорнууд болон хэлсээнүүдтэ хабаадалсаhан байна. Гэхэ зуура, бэеэ даанхай гүрэнүүд эб найрамдалай ашатуhын тулада бусад ондоо оронуудтай харилсаануудаа гуримшуулhан ямаршье договорнуудые болон хэлсээнүүдые баталха арсашагүй эрхэтэй юм, тэрэнь хэзээдэшье буруушаагдадаггүй байгаа, буруушаажашье болохогүй байна.

Хэрбээ дэлхэйн хоёр ехэ гүрэн — СССР болон США өөhэдынгөө хоорондохи харилсаануудые hайжаруулаагүй гээшэ hаань, ООН-эй Устав өөрөөшье хүсэд hайн байжа шадахагүй гээшэ, энээниие харaадаа абангүй байжа болохогүй. Хэрбээ манай хоёр гүрэн Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин үмэнэ табигдаhан зорилгонуудые дүүргэхэ талаар харилсан ажаллаа гээшэ hаань, ООН-эй Устав бүришье хүндэтэй hайн боложо шадаха hэн. Энээниие Та зүбшөөхэ байхат гэжэ hананаб.

«Олон гүрэнүүдэй хоорондохи договор» бологшо ООН-эй Уставай байhаар байтар «хоёр талын» договор баталхые Танда манай дурадхаhан ушар, минии ойлгоходо, Танай зүгhөө зарим нэгэн hэжэг түрүүлнэ хэбэртэй. Дэлхэйн эгээн хүсэтэй хоёр гүрэнэй хоорондо хани барисаан ба харилсан ажаллалга тухай договор баталагдаа гээшэ hаа, уласхоорондын байдалые айхабтар ехээр гуримшуулха байгаа гэжэ зүбшөөхэ байхат. Тиихэтээ хамта, бидэнэр бусад ондоо гүрэнүүдтэй, тэрэ тоодо Англитай болон Францитай мүн лэ тиимэ договорнуудые баталхые зүбшөөнэбди. Тэрээнhээ гадна, хоёр бүлэг гүрэнүүдэй — НАТО-дэ хабаадагшадай ба Варшавска договорто оролсогшодой хоорондо договор баталха тухай дурадхал хүсэндөөл үлэhөөр байна гээшэ.

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые тогтоохын тулада хооhон үгэнүүд бэшэ, харин бодото хэрэгүүд ехэ удхашанартай юм гэжэ Та өөрынгөө бэшэг дотор тон зүбөөр тэмдэглэнэт. СССР болон США-гэй хоорондо хани барисаан ба харилсан ажаллалга тухай договор баталагдаа гээшэ hаа, энэ талаар айхабтар шухала нэгэн тодорхой хэрэг бүтэхэ hэн. Яахадааб гэхэдэ, манай хоёр орон договорой проектээр хараалагдаhан шухала ехэ уялгануудые бэе дээрээ даажа абаад байхадаа, али алиндаа этигэдэг болохо, бүхы дэлхэйн хүн зоноой hанал сэдьхэлые тэнииилгэхэ байгаа. Манай оронууд эбтэй амгалан байха тухай хооhон найдуулгануудые хээд лэ дүүрэнэгүй, харин даажа абаhан уялгануудаа бодото дээрэнь бэелүүлжэ эхилбэ гэжэ эдэ бүгэдэ харуулха hэн.

Женевскэ зүблөөнэйшье hүүлээр уласхоорондын түгшүүрилые hуларуулха зорилготойгоор шухала шухала алхамууд хэгдэhэн байгаа гэжэ энээнтэй хамта тэмдэглэжэ болохо байна. Эгээл тиимэ ушарhаа Женевскэ зүблөөнэй hүүлээр үнгэрhэн үе арадуудай найдабариие дүүргээгүй гэhэн баталамжые зүбшөөхэнь бэрхэтэй.

Уласхоорондын түгшүүрилые hуларуулха, гүрэнүүдэй бэе бэедээ этигэлсэхэ ябадалые бэхижүүлхэ зорилготойгоор Советскэ Правительство өөрынгөө зүгhөө хэдэ хэдэн хэмжээ-ябуулгануудые абаhан байха юм. 1955 ондо Советскэ Союзай Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые 640 мянган хүнөөр багадхаhан тухай; 1955 онтой сасуулхада, 1956 ондо СССР-эй сэрэгэй гаргашануудта гарадаг мүнгэ зөөриие 9,6 миллиард түхэригөөр багадхаhан тухай; бусад гүрэнүүдэй газар дайда дээрэ байhан гансахан сэрэгэй базые, тодорхойлон хэлэхэдэ, Порккала-Удд гэжэ Финляндида байhан сэрэгэй базые Советскэ Союзай үгы болгоhон тухай; Австритай Гүрэнэй Договор баталха талаар Советскэ Союзай гаргаhан үүсхэл тухай энээнтэй дашарамдуулан би hануулха хүсэлтэй байгааб. Тэрэ договорой баталагдаhанай hүүлээр хари гүрэнүүдэй бүхы сэрэгүүд Австриин газар дайда дээрэhээ гаргажа абаашагдаhан байна, алишье тала руу оролсонгүй байха гэhэн политикые саг үргэлжэ ябуулжа байха уялга Австри бэе дээрээ даажа абаhан юм. Уласхоорондын түгшүүрилые hуларуулха, гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудые hайжаруулха зорилготойгоор Советскэ Союзай хэhэн бусадшье алхамууд бултанда мэдээжэ болонхой.

Бэшэ ондоошье гүрэнүүд өөhэдынгөө хэhэн мэдүүлгэнүүдые тодорхой хэрэг дээрэнь батаhан харуулжа шадаха байгаа гэжэ Советскэ Союзда hанадаг. Гэхэтэй хамта, г-н Президент, сэхэ хэлэхэ болоо hаа, зарим нэгэн томо томо гүрэнүүд иимэ хэмжээ-ябуулгануудые абахаhаа байтагай, уласхоорондын түгшүүрилые улам hужэрөөхэ гэжэ шадахысаа оролдодог байна.

Женевэдэ хэhэн уулзалгымнай hайшаалтай үрэ дүн үгэhэншье hаа, нэгэ зарим баруун гүрэнүүдэй, тэрэ тоодо США-гэйшье сэрэгэй гаргашанууд хороогдохын оронда улам ехэ болгогдоно. Бусад гүрэнүүдэй газар дайда дээрэ американска сэрэгэй базанууд улам олоор түхеэрэгдэнэ. Гэхэ зуура тус базанууд Советскэ Союзай хилэ шадар байhан районуудта ехэнхидээ бии болгогдодог байна. Ушар иимэhээ США-гэй хэдэг hанаашалганууд советскэ арадта hэжэг түрүүлэнгүй байжа болохогүй байна гэжэ зүбшөөхэ байхат.

Г-н Президент, эбтэй амгалан байха тухай Женевскэ Зүблөөнэй боложо байха үедэ Та бидэ хоёрой хэhэн найдуулгануудай байбашье, США-гэй зарим нэгэн хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшад «Женевын ёhо гуримда» таарана гэжэ нэрлэхын аргагүй мэдүүлгэнүүдые хэдэг лэ байhаар. Энээндэ анхаралаа табингүй байжа болохогүй. Жэшээлхэдэ, өөрынгөө орониие «дай хэхээр бэлэн» байлгаха политика ябуулха гэhэн удхатай мэдүүлгэ бүри hаяхан США-дэ хэгдээ гэжэ элитэ болонхой. НАТО-ын зарим нэгэн сэрэгэй хүтэлбэрилэгшэдэй хэлэдэг даншье убайгүй үгэнүүдтэ анхаралаа табингүй байжа болошогүй. Тэдэнэр саашадаа улам ехэ буу зэбсэг түхеэрээ, НАТО-ын сэрэгүүдтэ атомна зэбсэгые ехээр бии болгое гэжэ уряална, үшөө дээрэhээнь эшэхэ нюургүйгөөр тэрээгээрээ заhадаг.

Манай оронуудай хоорондо хани барисаа, харилсан ажаллалга тухай Договор баталая гэжэ дурадхахадаа бидэнэр юун дээрэhээ эшэ үндэhэ абанабибди гэхэдэ тиимэ договор баталаад, манай оронуудай хоорондохи харилсаануудые hайжаруулаад байгаа hаа, буу зэбсэгүүдые ба зэбсэгтэ хүсэнүүдые элитэ ехээр хороохо ябадал туйлаха арга боломжо хүнгэдхэгдэжэ болохо байгаа. Жэшээлхэдэ, табан гүрэнүүдэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хэмжээе энээнhээ урда тээ Холбоото Штадуудай болон Советскэ Союзай зүбшөөhэн хараада хүрэтэр багадхажа болохо байгаа. Арад түмэнэй эрилтэ хэжэ байhанай ёhоор атомна зэбсэг тухай асуудалаар хэлсээ туйлаа hаа, эдэ бүгэдые шиидхэхэ ябадалда туhа дүхэм боложо үгэхэ бэлэй. Уласхоорондын зохихо ёhоной хиналта тогтоохо тухай асуудалшье хүнгэнөөр шиидхэгдэхэ hэн.

Хандалга бэшэг соогоо «нээмэл огторгой» тушаа өөрынгөө энээнэй урда тээ оруулhан дурадхалда дахяад анхарал хандуулhан байнат. Тэрэ дурадхалайтнай ёhоор аэрофотосъёмко хэхэ зорилготойгоор Советскэ Союзай ба США-гэй газ… дээгүүр американска бол… скэ самолеудууд ниидэхэ … болоно. Мүн тэрэшэлэн сэр… дээнүүдые андалдан абахы… хаhан байгаат. Би, ми… хэд тус дурадхал тушаат… нэй урда тээ өөhэдынгөө h… хэлэхэ арга боломжотой… байгаабди. Уласхоорондын… үеын оршон байдалда, ти… тэрээ ямаршье хизаарлалт… буу зэбсэгүүдэй түхеэрэгд… хада тиимэ ниидэлгэнүүдые… шэнэ дайнай аюулhаа ара… зайсуулха бэшэ, харин тэд… ри ехээр hүрдүүлхэ байгааб… бэе бэедээ hэжэг түрэлсэхэ… бди гэжэ hананабди. Болоо… даа, господин Президен… оронoймнай аэродромууд ол… гээд аэрофотосъёмконууд … гэжэ дуулгаа hаань, Танай … сэрэгэй хүтэлбэрилэгшэд … болоноб? Өөрынгөө аэрод… тоое дары түргэнөөр оло… гэhэн захиралта тэдэнэр заат… хэ ха юм. Манайшье сэрэгэ… бэрилэгшэд тиимэ байдал… hаа, мүн лэ тиигэхэ байhан… тай. Эдэ бүгэдын эсэстэ бу… саашадаа улам ехээр түхе… байна гэжэ ойлгохонь бэр… шэ бшуу.

Харин буу зэбсэгүүдые ба… хүсэнүүдые хороохо тухай… туйлаа hаамнай, тон ондоо… гараха hэн. Тиимэл үедэ зо… налта үнгэргэхэд… зүбшье… шье байха байгаа. Хиналта … боломжонууд тухайдань хэл… лажа болохо бэлэй.

Хэрбээ СССР США хоёр … гөө хоорондо гараhан бүхы… даатай асуудалнуудые имаг… ёhоор шиидхэхэбди гэhэн у… hаань, уласхоорондын орш… далые үнэхөөрөө hайжару… лохо hэн, тиихэтээ хамта … рондын гуримшуулагдаагү… асуудалнуудаар хэлсээ туйл… таатай зохид эрхэ байдал б… хо байгаа. Арсалдаануудые… ёhоор шиидхэхэбди гэхэ… бэеынгээ урдаhаа буу зэбс… тоодо атомна ба водородно… сэгүүдые хэрэглэхэгүй, бэе… налсахагүй гэhэн удхатай … Эдэ бүгэдые обёоронгүй гар… лохогүй.

Тиимэ болохолоороо, Х… Штадуудай болон Советскэ… хоорондо хани барисаа, … сан ажаллалга тухай… вор баталаа гээшэ hаа, ханд… шэг соогоо Танай хэлэhэн… «бэе бэедээ муу hаналсажа… гүйбди гэжэ бүхы дэлхэйе… хын тула» бидэнэр үнэхөөрө… тэды юумэ хэжэ шадаха бай…

Танай хандалга бэшэг … сагдаhан уласхоорондын … асуудалнууд тухай хэлэхэ бо… буу зэбсэг хүряаха тушаа ас… хажуугаар Европодо аюулг… далые хангаха асуудал айхаб… хала байна гэжэ би урды… адляар этигэжэ байнаб. 195… намар болоhон гадаадын хэ… министрнүүдэй Женевскэ … дээрэ Советскэ Союзай Пр… ство тус асуудалые шиидхэх… готойгоор хэдэ хэдэн тодор… радхалнуудые оруулhан бай… ропoдо аюулгүй байдалые … hайнаар хангахын тулада … байдал хамтаараа сахиха н… ропейскэ нэгэн системэ би… бол юунhээшье дээрэ байга… Советскэ Парвительство у… даал адляар тоолоно.

Өөhэдынгөө дурадха… оруулхадаа бидэнэр олохон… асуудалнуудаар баруун гү… рэнэй hанамжануудые д… байгаабди. Мүн тэрэшэлэн… Женевэдэ уулзажа байха … асуудалаар баруун гүрэнү… лөөлэгшэдэй хэлэhэн тодор… hамжануудые хараадаа аба… бди. Европодо аюулгүй байд… гаха тухай Советскэ Прав… вын оруулhан дурадхалнууд… подохи хэрэгүүдые шиидхэх… далда Америкын Холбоот… дуудай дүүргэдэг шухала … бүримүhэн хараадаа абалса…

Зүгөөр гурбан гүрэнэй пр… ствонууд манай оруулhан ду… нуудые зүбшөөгөөгүй hэн. Германида милитаризмые … hэргээжэ, баруун гүрэнүүд… раа бии болгоhон сэрэгэй… лэлдэ нэгэдэмэл Германиие… лалсаха гэжэ хараалhан та… түсэб тэдэнэр дурадхаhан … Иимэ түсэб Европодо үн… аюулгүй байдалые хангаха … шиидхэхэ талаар, германска… лые гуримшуулхын тула … үндэhэ hуури боложо шад… Энээниие ойлгохонь бэрхэтэ…

Дайнай hүүлэй үедэ ондо… социально-экономическа ба… тай, ондо ондоо замаар хүгж… hан хоёр германска гүрэнэй … до бии болоод, бүридэн бэ… байгаа хадань, эб найрамда… ратай ба демократическа гүрэ… хо нэгэдэмэл Германиие бии… хо тухай асуудал немецүүдэ…

(*Түгэсхэлынь 3-дахи нюу…*)

ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй үлэгшэ Н. А. Булганин США-гэй резидент Дуайт Д. Эйзенхауэр хандалга бэшэгүүдые абалсаба

(Түгэсхэл)

ондо—Германска Демо- Республикын ба Герман- альна Республикын хоо- ихо хэлсээ туйлангүйгөөр болохогүй байһаниинь

хамта, советско-американ- ануудай гуримшуулагда- аханнь СССР США хоё- до хани барисаа, харил- алга тухай Договорой ба- , Германи тухай асууда- хэхын тула шухала нүхэ- олгохо талаар ехэ удхаша- ка һэн гэжэ би этигэнэб. гөө дуратай засаг түрые шэлэн абаха эрхэ тухай эн ажаглалтанууд тухай оо һаа, алишье гүрэнэй ёһо гуримууд гээшэ тэн- ай дотоодын хэрэг мүн гэ- римые Советскэ Союз хо- имталдаг байгаа, мүнөө баримталһаар байна гэжэ эгтэй. Бусадшье гүрэнүүд улаcхоорондын харил- энэ ёһо гуримые хүтэлбэ- ог байха бэзэ гэжэ хүлеэ-

хандалга бэшэг соо баруун зүгэй оронуудай и холбоо барисаа хүгжөө- ргын тон шухала асуудал осһон байнат. Эдэ хол- сиануудай удхашанар ту- й һанамжые хүсэл дүүрэ- ө нэбди. Эгээл тиимэһээ жэлэй намар Гадаадын Министрнүүдэй Зүблөөн рэй худалдаа наймаанай омическа харилсануудые тай болгодог хүшөө хаал- үгы болгохо зорилготой турын, наукын, искусствын, туриамын болон бусад он- уудаар хэгдэдэг холбоо үргэдхэхэ гэһэн дурадхал- оветскэ Союз оруулһан асуудалаар зүблөөн орхой хэлсээ туйлагдаха байхадань бидэнэр һай- бэлэйбди. Зүгөөр Тан- антэй би г-н Фортой хам- ингаа хэрэгүүдэй мини- манай үгэһэн заабари- о таарахагүй эрилтэнүү- ай ба бусад баруун гү-

рэнүүдэй делегацинууд һүүлэй һүүлдэ табиһан юм. Эдэ шэнэ эрилтэнүүдыень Советскэ Правительство абажа шадахагүй байгаа. Яахадааб гэхэдэ, тэдэнь бэсэ даанхай гүрэнүүдэй дотоодын хэрэгүүдтэ хараа байса оролсохо гэжэ хараалһан байба.

Манай оронуудай хоорондохи холбоо барисаа хүгжөөхэ талаар Советскэ Правительствын абадаг бодото хэмжээнүүд. жэшээлхэдэ, делегацинуудые бэе бэедээ эльгээлсэхэ ябадал американска талаһаа нилээд ехэ һаад тойбо үзэдэг байһаниинь гэмшэлтэй.

«Түмэр хүшэгэ» гэгдэдэгые хамтынгаа хүсөөр усадхажа, манай оронуудай гражданинуудай хоорондо сэхэ холбоо барисаа үргэнөөр хүгжөөхэ арга боломжо бии болгохо бэзэбди гэжэ этигэнэб. Таа өөрынгөө зүгһөө энэ һанамжые һайшааха бэзэт гэжэ найдаха хүсэлтэй байнаб.

Манай оронуудай хоорондо хани барисаа, харилсан ажаллалга тухай Договорой баталагдабал мүн энэшье асуудалаар һайшаалтай үрэ дүн гараха бэлэй.

Өөрынгөө хандалга бэшэг дотор Танай хэһэн ажаглалтануудтай дашарамдуулан, хүндэтэ г-н Президент, минии Танда хэлэхэ гэһэн зарим тэды һанамжанууд иимэ байна. СССР США хоёрой хоорондо хани барисаа, харилсан ажаллалга тухай Договор баталха хэрэгтэ минии болон нүхэдэймни олгожо байгаа удхашанарые элирүүлхэ ябадалда эдэ һанамжануудни туһа хүргэһэй гэжэ би тон ехээр хүсэнэб.

Договорой проектын алишье зүйлнүүдээр Танай хэхэ шухала гэжэ тоолоһон ямаршье ажаглалтануудые бидэнэр өөрынгөө зүгһөө эгээн анхаралтайгаар хаража үзэхөөр бэлэн байнабди.

Энэ асуудалаар Танай саашанхи һанамжануудые хүлеэхэ байнаб.

Үнэн сэдьхэлһээ хүндэлэгшэ

Н. БУЛГАНИН.

1956 оной февралиин 1.

Үндэр тушаалта Дуайт

Д. ЭЙЗЕНХАУЭРТА,

Америкын Холбоото Штадуудай Президентдэ.

Вашингтон».

МАРШАЛ ЧЖУ ДЭ МОСКВА ЕРЭБЭ

Арадай Республикын ын Орлогшо Маршал а тэрээнтэй хамта ябаг- ИР-эй Гүрэнэй оборонын й Түрүүлэгшын Орлогшо Не Жун-чжэн, Арадай тү- дэй Бүхэхитадай Суглаа- үргэлжын Комитедэй гэ- Лань-тао, советник Ши бусад февралиин 4-дэ ерэбэ.

-эй Верховно Соведэй Пре- Протоколой Начальник мин Советскэ Союзай хилэ айлшадые үдэшэжэ ерэл-

ай Арадай Республикын ба гүрэнэй тугуудаар гоёог- Белорусска вокзал дээрэ Чжу Дэе СССР-эй Ми- удэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо А. И. Микоян, Министрнүүдэй Соведэй шын Нэгэдэхи Орлогшо ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Ми- М. Молотов, СССР-эй обо- Министр, Советскэ Союзай Г. К. Жуков, СССР-эй Га- Хэрэгүүдэй Министрын Ор- Т. Федоренко, ажалшадай удай Московско Соведэй омой Түрүүлэгшэ Н. И. Боб- , СССР-эй МИД-эй Даль- ио таһагые Даагша И. Ф. ов, СССР-эй Министрнүү- едэй Түрүүлэгшын Протоко- альник Е. А. Тарабрин, городой Комендант гене- ор И. С. Колесников, эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Ми- твын. СССР-эй оборонын терствын харюусалгата хү- лэгшэд, советскэ болон ха- рэнүүдэй журналистнууд уг-

ал Чжу Дэ Хитадай Ара- спубликаһаа СССР-тэ байдаг Вүрин эрхэтэ Посол Лю Посольствын хүдэлмэрилэг- алсаа. СССР-тэ байдаг хэдэ Посольствонууд болон Мис- й Толгойлогшонор мүн вок- рэ байлсаа.

он дээрэ хүндэтэ каруул аһан ба Хитадай Арадай икин болон Советскэ Сою- рэнэй гимнүүд наадагдаһан

ай Арадай Республикын эгшын Орлогшо Маршал э микрофоной үмэнэ үгэ хэ- рэ ингэжэ хэлэбэ: этэ нүхэд, ханинар! ай агуусхэ союзник—Совет- Социалистическэ Республика- Союзда ерэхэ, тиигээд Тан- Советскэ Союзай арадта арадһаа ахадүүгэй халуун алга хүргэхэ золтой байһан- эр баясанаб. мунизм байгуулжа байгаа

агууехэ Советскэ Союз эб найрамдалай түлөө ба жаргалта ажабайдалые байгуулхын түлөө тэмсэжэ байһан бүхы оронуудай ажалшан олониитын замые толотомо гэрэл сасаргагша одоор толоруулна. Советскэ Союзай арадай ажахын асари ехэ хүгжэлтэ ба шэнэ общество байгуулха хэрэгтээ тэрэнэй туйлаһан хамаг амжалтанууд бүхы хүн түрэлтэндэ туйлай ехэ удхашанартай байна. Социалистическэ болон коммунистическэ байгуулалтын хэрэгтэ Советскэ Союзай арадай олоһон баян дүй дүршэл, агууехэ жэшээ социализмын лагериин ба бүхы дэлхэйн оронуудай ажалшан олониитые хододоо зориглуулна.

Түрүү хүн түрэлтэнэй хүсэһэн тон һаруул эгээн жаргалтай, эгээл эрхим һайн общество бэелүүлэгдэмээр гэжэ советскэ арадай амжалтанууд харуулна.

Советскэ Союзай ябуулдаг эб найрамдалай политика бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал ба аюулгүй байдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ туйлай ехэ оруулалта хээ. Эб найрамдалай энэ политика социалистическэ лагериин 900 миллион арад зоной, эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудай зүгһөө үнэн сэдьхэлһээ дэмжэгдэжэ, тэдэнэй хамтын хүсэнэй ашаар нилээд ехэ аша үрэ туйлагдаад байна; тэрэ хадаа саашадаа бүри ехэ амжалта туйлаха байна гэжэ би найданаб.

Советскэ арадай хитад арадта хандадаг ахадүүгэй асари ехэ хани барисаае хитад арад хэзээдэшье мартахагүйл.

Хитадай Арадай Республикын байгуулагдаһан түрүүшын үдэрһөө хойшо арадайнгаа ажахые һэргээн бодхоохо ба социалистическэ экономикын үндэһөөр байгуулха хэрэгтэнь хитад арадта тэдэнэй үзүүлһэн тэрэ ехэ, үнэн зүрхэнэй ба али бүхы туһаламжын түлөө советскэ арадта, тэрэнэй правительстводо хитад арад гүн гүнзэгы баяр баясхалан хүргэнэ.

Хүндэтэ нүхэдүүд, Танай алдарта столица — Москва ерэхэ зуураа, өөрынгөө аха—советскэ арадта хитад арадай халуун амаршалга ба эрхим һайн хүсэлэнгүүдые хүргэхыемни намда зүбшөөгыт.

Коммунистическэ общество амжалтатайгаар байгуулжа байгаа Советскэ Союз һалбаран мандажа ба бэхижэжэ байг лэ!

Хитадай болон Советскэ Союзай агууехэ арадуудай ахадүүгэй хани барисаан хэтэ мүнхэдөө мандаг лэ!

Советскэ Союзаар толгойлогдоһон эб найрамдалай, демократиин ба социализмын лагериин нягтарал, нягта харилсан ажаллалга мандаха болтогой! (ТАСС).

Нүхэр К. Е. Ворошиловай далан таба наһанай ойтой дашарамдан абтаһан амаршалгын телеграмманууд

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр Климент Ефремович ВОРОШИЛОВТА

Хүндэтэ нүхэр К. Е. Ворошилов!

Танай түрэһөөр 75 жэлэй ойн үдэртэй дашарамдуулан, Хитадай Арадай Республикын правительствын, хитад арадай үмэнэһөө Таниие халуунаар амаршалхыемнай зүбшөөгыт.

Олон удаан жэлнүүдтэ элүүр энхэ ябахыетнай, советскэ арадые хүтэлбэрилгэдэ, агууехэ коммунистическэ байгуулгын хэрэгтэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалгада бүри гайхамшагта амжалтануудые туйлахыетнай үнэн зүрхэнһөө Танда хүсэнэбди.

Хитадай Арадай Республикын Түрүүлэгшэ МАО ЦЗЭ-ДУН

Арадай түлөөлэгшэдэй Суглаанай Бүхэхитадай Саг үргэлжын Комитедэй Түрүүлэгшэ ЛЮ ШАО-ЦИ.

Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй Соведэй Премьер ЧЖОУ ЭНЬ-ЛАЙ.

1956 оной февралиин 3.
Пекин.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр К. Е. ВОРОШИЛОВТА

МОСКВА

Танай түрэһөөр 75 жэлэй ойн үдэртэй дашарамдуулан, Польско Арадай Республикын Гүрэнэй Соведэй үмэнэһөө, өөрынгөө үмэнэһөө Таниие, хүндэтэ нүхэр Түрүүлэгшэ, үнэн сэдьхэлһээ амаршалжа, һайн һайханиие хүсэнэб.

Польско арад Танда тон үнэн һайхан сэдьхэлһээ дурлан талархадаг, социализмын хэрэгэй түлөө хэлбэришэгүй тэмсэлшэ гэжэ, Советскэ гүрэнэй, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин элитэ ехэ хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союз Польско Арадай Республика хоёрой хоорондын ахадүүгэй хани барисаае бэхижүүлгын политикые шууд сэхээр ябуулагша гэжэ Таниие үндэрөөр сэгнэдэг.

Олон удаан жэлнүүдтэ элүүр энхэ ябахыетнай, мүн коммунизм илалтатайгаар байгуулжа байгаа советскэ арадай аша туһада, арадуудай хоорондын эб найрамдал бэхижүүлгын аша туһада хэдэг зохёон байгуулхы ажалдаа саашадаа ехэ амжалта туйлахыетнай Танай түрэһөөр 75 жэл гүйсэһэнэй ойн үдэр Танда бүхы зүрхэнһөө хүсэнэб.

Александр ЗАВАДСКИЙ,
Польско Арадай Республикын Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ.

Варшава.

Германска Демократическа Республикын Президентын телеграмма

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр Климент Ефремович ВОРОШИЛОВТА

МОСКВА, КРЕМЛЬ

Хүндэтэ нүхэр Ворошилов!

Танай далан таба наһанай ойн үдэр Таниие хани ёһоор амаршалжа, үнэн сэдьхэлһээ һайн һайханиие хүсэхыемни зүбшөөгыт. Мүн тэрэшэлэн айлшалжа ерэхэдэтнай ажалша хүнүүдэйнь Таниие тон баяртайгаар угтаһан Германска Демократическа Республикын үмэнэһөө Танда үнэн сэдьхэлһээ һайн һайханиие хүсэнэб. Таниие, нүхэр Ворошилов, агууехэ, мартагдашагүй Ленинэй үнэн шаби ба соратник гэжэ мэдэдэг туладаа ажалша хүнүүд хаа хаанагүй Таниие үнэн һайхан сэдьхэлһээ угтаа.

Та, нүхэр Ворошилов, хаанта Россин эрхэ байдалда ангиин тэмсэлэй али бүхы үзэгдэлые, түрмэнүүд болон сүлэлгэнүүдые дабажа, хүдэлмэришэн-революционерэй хүшэр хүндэшье һаа, алдарта замаар, Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро Агууехэ Октябрьска социалистическэ революцида пролетариадай илаһан замаар ябажа гараат. Сагаангвардеецүүд болон империалистическэ интервентнүүдэй сохилтоһоо залуу Советскэ республикые хамгаалха хэрэгтэй болоходонь Та хадаа хүдэлмэришэд таряашадай гүрэнэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй тон эрэлхэг эмхидхэгшэдэй ба хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэнииинь болоһон байнат.

Сталинтай хамта Та марксизм-ленинизмые тэрээнэй бүхы дайсадһаа хамгаалжа, Советскэ Союз дотор социализмын илаха эрхэ нүхэсэл байгуулгада туһалаат. Политическэ тэмсэл ба сэрэгэй тулалдаанууд дундуур шалгарһан Та хадаа бидэнэртэ бултандамнай үльгэр жэшээ ба багша бологшо Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй гэшүүн болоһон байнат.

Гүрэнэй Оборонын Комитедэй гэшүүн байха зуураа, Та болбол дайхэхэдээ зэрлиг муухай арга хэрэглэһэн германска фашизмын харата доболгоһоо Танай Советскэ Эхэ оронниие хамгаалха, европейскэ арадуудые фашистска дарлалтаһаа сүлөөлхэ хэрэгтэ элитэ ехэ туһа нэмэри хэһэн байнат.

Дайниие ба тэрээнэй туйлай хүшэр хүндэ хойшолонгуудые мэдэхэ һэн туладаа Та болбол эб найрамдалай, арадуудай хоорондын хани барисаанай түлөө хододоо үнэн сэхэ, шэн зоригто тэмсэлшэ байгаат, мүнөөшье тэрэ хэбээрээт. Германска Демократическа Республикын хүдэлмэришэд ба таряашад, наука болон искусствын ажал-ябуулагшад, манай арадуудай хоорондын хани барисаае бэхижүүлэн батадхахын түлөө бүхы арадуудай бэе бэеэ ойлголсохын түлөө шууд сэхээр тэмсэгшэ, советскэ гүрэнэй ажал-ябуулагша Таниие амаршалан хүндэлнэ.

Советскэ Союзай арадуудай аша туһада, бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай аша туһада олон олон жэлнүүдтэ элүүр мэндэ, эршэ хүсэ ехэтэй ябахыетнай Танда, хүндэтэ нүхэр Ворошилов, үнөө дахин хүсэнэб. Иимэл лэ хүсэлтэйгөөр Таниие үнэн сэдьхэлһээ амаршалан үлэгшэ Танай

В. ПИК.

Берлин, Нидершенхаузен,
1956 оной февралиин 2.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр Климент Ефремович ВОРОШИЛОВТА

МОСКВА

Хүндэтэ Климент Ефремович, Танай 75 наһанай ойтой дашарамдуулан, Таниие үнэн һайхан сэдьхэлһээ амаршалжа, халуун баяр хүргэхыемни зүбшөөгыт.

Ленинэй үнэн шаби, Сталинай соратник Та хүдэлмэришэн ангиин революционно үзэл сурталай илаһын түлөө тэмсэлдэ бүхы наһаяа зорюулаат. Чехословакиин арадууд, бүхы дэлхэйн арадуудтал адли, эб найрамдалай ба арадуудай хоорондоо харилсан ажаллалгын арюун һайхан хэрэгтэ зорюулагдаһан Танай элитэ ехэ, гүрэнэй ажал-ябуулгые омогорхолтойгоор, ехээр һайшаан хаража байдаг. Элүүр энхэ ба зохёон байгуулхы хүсэ ехэтэй байжа, советскэ арадай, бүхы түрүү хүн түрэлтэнэй аша туһын тулада харюусалгатай, аша үрэ ехэтэй ажал-ябуулгаяа үшөө олон жэлдэ үргэлжэлүүлхыетнай Танда, хүндэтэ Климент Ефремович, бүхы зүрхэнһөө хүсэнэб.

Антонин ЗАПОТОЦКИЙ,
Чехословацка Республикын Президент.

Дээдэ Тушаалта господин К. Е. ВОРОШИЛОВТА СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэдэ

МОСКВА

Далан таба наһанайнгаа ойн үдэр финскэ арадай ба минии өөрымни үнэн сэдьхэлэй амаршалгые тогтоохыетнай Таниие, господин Түрүүлэгшэ гуйнаб. Элүүр энхэ, һэргэлэн һайн ябажа, Танай агууехэ Эхэ ороной арадуудай аша туһын тулада, бүхы дэлхэйн арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлхын тулада олон олон жэлнүүдтэ амжалтатайгаар ажаллахыетнай хүсэнэб.

Ю. К. ПААСИКИВИ,
Финляндска Республикын Президент.

Хельсинки,
1956 оной февралиин 4.

Советскэ загаһа барилгын судинуудые Норвежскэ засагаархидай бариһан тухай асуудал тушаа

Норвежскэ далай дээрэ сельди барижа ябаһан советскэ загаһа барилгын хэдэн судинуудые норвежскэ харуулай судинуудай бариһан тухай урда тээнь мэдээсэгдээ һэн. Советскэ эдэ судинуудай капитанuудта норвежскэ загаһа барилгын зонын хилые дабаа гэһэн зэмэлэлгэ хэгдэһэн байна.

Москвада байдаг Норвежскэ посольство СССР-эй МИД-тэ февралиин 1-дэ ното эльгээгээ. Норвегиин эрье шадар норвежскэ загаһабарилгын зонодо хуули бусаар загаһа бариба гээд советскэ загаһа барилгын 13 судныи баригдаһан тухай ното сооголо мэдээсэхэһээ гадна, загаһа барилгын зонын хилые дабаһанда эсэргүү буруушаалга Норвегиин правительство мэдүүлһэн байна.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерство Норвегиин Посольстводо февралиин 4-дэ харюугай ното эльгээгээ. Советскэ суднануудай баригдаһан тухай мэдээсэхэ зуураа, норвежскэ засагаархид тус суднануудай баригдаха үедэ норвежскэ загаһа барилгын зонын хилые дабаһан тухай ямаршье мэдээ дурсаагүй байна гэжэ ното соо заагдана. Тиихэтэй хамта, советскэ хэдэн суднануудай капитануудһаа советскэ засагаархидай абаһан мэдээнэй ёһоор, эдэ суднанууд баригдаха үедөө норвежскэ загаһа барилгын зонын газаа тээ ябаһан байха юм. Тиихэдэ советскэ загаһа барилгын бүхы суднануудай капитанууд норвежскэ территориальна уһанда ба Норвегиин загаһа барилгын зонодо орохогүй гэһэн шанга заабаритай юм. Суднануудай баригдаһан районда сагай уларилай муу байһан, мүн энэ район шадарай норвежскэ газарай эрьеын тодо бэшээр харагдадаг байһан дээрэһээ норвежскэ загаһа барилгын зонын хилые тодорхойлхо бэрхэтэй байһан ушарһаа советскэ зарим суднануудай капитанууд ябаһан газараа тодолхо талаар эндүү гаргажашье магад байгаа гэжэ ното соо хэлэгдэнэ. Иимэһээ, энэ ушарта советскэ суднануудай Норвегиин территориальна уһанда зорюута ороогүй байһан тухай, мүн советскэ суднануудай ябаһан газарые тодорхойлхо талаар аллуу гаргагдажа магад байһан тухай эндэ хэлэгдэнэ. Тиимэһээ, Норвегиин Правительство хадаа буруушаалга мэдүүлхэ үндэһэ баримтагүй болоно. Норвежскэ загаһа барилгын суднануудай Советскэ Союзай территориальна уһан дээрэ нэгэтэбэшэ баригдаһан, тиигээд ушар байдалые шалгажа үзэһэнэйнгөө һүүлээр ямаршье хэмжээ абангүйгөөр советскэ засагаархидай тэдэниие удааруулангүйгөөр сүлөөлдэг байһан баримтанууд тухай ното соо һануулагдана.

Энэ ушар хадаа буруу ойлголсоһон ябадал байһаниинь сохомтой. Тиимэһээ хэрэг ушарай бодото байдалые хараадаа абан, советскэ ба норвежскэ түлөөлэгшэд энэниие гуримшуулжа болохо байна гэжэ нотын түгэсхэлдэ хэлэгдэхэһээ гадна, баригдаһан советскэ загаһа барилгын бүхы суднануудые түргэнөөр сүлөөлхын тулада Норвегиин Правительство хэмжээ абаха бэзэ гэһэн найдабари мэдүүлэгдэһэн байна.

(ТАСС).

МАЛЫНЬ ТУРАЖА БАЙНА

Курумканай аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ арга боломжотой байгаа. Энэ колхоз малай тэжээлээр аймагай бусад колхозуудта орходоо ханигүй ехэ. Гэбэшье, эндэ малай үбэлжэлгэ муугаар үнгэргэгдэжэ байна. Үбэлэй хүйтэнэй эхилхэдэ, нииитын малай хүсэ шадал муудаа. Үбэлжэлгын эхилһэнһээ хойшо 3 һарын турша соо эбэртэ бодо малайнь 30 процент, хонидойнь — 40 процент дундаһаа доошо хүсэтэй болоһон ба зарим малынь бүришье ехээр тураһан байна. Мүн энэ үе соо 50 гаран үхэр, хонин үхөө.

Энэ колхоздо малай үбэлжэлгэ юундэ иимээр үнгэргэгдэнэб гэхэдэ, ажалай эмхидхэлэй һула байһан дээрэһээ малынь ехэ муугаар харууһалагдапа, эдеэлүүлэгдэнэ.

Шурабура гэжэ газарта байдаг отарада (даагшань нүхэр Очиров) илангаяа бэрхэшээлтэй байдал тохёолдоо. Эндэ хонидынь һайн байрагүй, мүн минеральна ба концентрированна тэжээлээр дутажа, һүүлэй үедэ ноһоо гээжэ байна. Мүнөө хонидойнь хахадынь шахуу дундаһаа доошо хүсэтэй болонхой. Гэбэшье, отарынхид хүсэ шадалаа гээһэн, тураһан хонидые илгажа, амяарайнь эдеэлүүлхэ, харууһалха гэжэ оролдолго гарганагүй. Иимэ байдал бусадшье отарануудта тохёолдонхой. Теэд ОТФ-е даагша нүхэр Терентьев хонидойнгоо харууһалга, эдеэлүүлгые һайжаруулха тушаа дары хэмжээ абанагүй. Мүн шэнэ түл абалгада муугаар бэлэдхэжэ байна. Тэрэшэлэн Ивановой, Толстихинай даажа байһан һүнэй-товарна фермэнүүдтэ мал муугаар эдеэлүүлэгдэжэ, харууһалагдана. Эндэ илангаяа буруу, хашарагууд һайн тэжээл эдинэгүй. Тиимэһээ һүүлэй үедэ тэдэнь олоороо гарзалжа байна.

Теэд колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Петелин, зоотехник Дармаин гэгшэд иимэ байдалые мэдэжэ байгаад, ямаршье хэмжээ абанагүй.

О. Раднаев, манай корр.

Гахай үсхэбэрилгые тооногүй

Урдань Зэдэ гол өөдэ—Зэдын, Торийн, Закаменай аймагуудта Торийн аймагай Нарин гэжэ нютагай гахайшадай эрхим ажал тухай нилээд суу гаража байдаг һэн. Эндэ мүнөөшье дүй дүршэл ехэтэй гахайшад олон. Эндэхи Маленковой нэрэмжэтэ колхозой гахайшад Головина, Зайцева гэгшэд мүнөө жэлдэ эхэ гахай бүхэнһөө 18 поршоонхо абажа түлжүүлхэ, хахад жэлтэй 200 поршоонхо 50 килограммһаа бага бэшэ шэгнүүртэй болоторнь шахаха уялга абанхай.

Гэбэшье, колхозой хүтэлбэрилэгшэд гахай үсхэбэрилгые тоодоггүй зэншэлтэй. Эгээл тэрэнһээ боложо ажахын жэлэй эхиндэ 30 эхэ гахайтай байһан аад, 25 болоторынь үсөөрүүлхэ гэжэ мүнөө жэлэй түсэбөөр хараалагдаа. Эхэ гахайнуудаа үсөөрүүлжэ байхадаа хайшан гээд гахайнуудайнгаа тоо толгойе олошоруулха гээшэб? Гахайн фермэ тэжээлээр дутамаг. Эндэ гахайнууд муугаар, үсөөнөөр шахагдана. Наринайхид урдынгаа алдар суус һэргээхэ ёһотой.

А. Ткач.

Сатирын булан

Ганса гахайгаа хараад, гараа дэлгээд һуунад

Манай газетын февралиин 5-най номерто республикын колхозуудта гахай шахалга тухай мэдээн толилогдоо һэн. Тэрээн дээрэһээ харахада Баргажанай, Үдын, Хамнигадайн, Бичурын МТС-үүдэй харьяата колхозуудта гахай шахалгада анхарал хандуулагданагүй. Жэшээнь, Баргажанай МТС-эй харьяата колхозуудта шахагдажа байһан гахайнуудые хубаажа үзэбэл, колхоз бүхэндэ нэгэ-нэгэ гахай хүртэнэ.

— Ганса гахай тойронхой,
Гайхан, харан зогсонхой,
Ядашанхай янзатай,
Хүлеэшэнхэй хэбэртэй
Хэд гээшэб, хэлыта,
Саарһан дээрэ бэшыта.
— Гансаарайень шахахада
Гарза багатай гэлсэнхэй,
Табин тонный болотороо
Таргалхыень хүлеэнхэй,
Зориг, тэсэл ехэтэйш һаа,
Зобошонхой зон гээшэ!

Ф. Филипповэй зураг,
Ш. Нимбуевай шүлэг.

Уласхоорондын шэнжэлэл

Арадуудай хоорондын эб найрамдал, аюулгүй байдал бэхижүүлхын түлөө социалистическэ лагериин оронууд тэмсэнэ

Арадуудай хоорондохи эб найрамдал, аюулгүй байдал бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэнь СССР-тэ, бүхы социалистическэ лагериин оронуудта ехэ туһа хүргэһэн хоёр юумэ энэ оной январиин эсэстэ болоо. США-гэй президент Д. Эйзенхауэртэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинай эльгээһэн бэшэг тухай, Варшавска договорто хабаадагша гүрэнүүдэй Прагада баталан абаһан Деклараци тухай эндэ хэлэгдэнэ.

США-гэй болон Советскэ Союзай хоорондо хани барисаатай, харилсаа холбоотой байха тухай договор баталая гэһэн дурадхал президент Эйзенхауэртэ Н. А. Булганинай эльгээһэн бэшэг дотор бии байһаниинь мэдээжэ. Советско-американска харилсаае һайжаруулбал, уласхоорондын бүхы оршон байдалые зөөлэрүүлхэ хэрэгтэ нилээд туһалха байһаниинь дамжагүй. Тиимэһээ, эб найрамдалда дуратай арадууд Н. А. Булганинай бэшэг дотор найруулагдаһан Советскэ Союзай амгалан хүсэлтэ үүсхэлые ехэтэ һайшаагаа.

«Советскэ Союз бүхы дэлхэйн эгээлэй хүнүүдэй аша туһада зорюулжа ябуулгаяа хэдэг» гэжэ Хитадай уранзохёолшо Ай Фу Н. А. Булганинай бэшэг тушаа мэдүүлһэн байна. СССР-эй дурадхалые «Түүхэтэ ба тодорхой дурадхал» мүн гэжэ индийскэ «Нав Дживан» газетэ сэгнэнэ.

«Хүйтэн дайнай» тала баригшадые сошордуулһаарнь бодоходо, советскэ шэнэ дурадхалай ямар ехэ хүсэтэй, удхашанартай байһаниинь элирнэ. «Нью-Йорк Пост» газетын бэшэһэнһээ мэдэхэдэ, «США хани барисаатай байха дурагүй гэжэ мэдүүлэнгүйгөөр», хани барисаан тухай советскэ дурадхалнуудые хайшан гээд буруушаахаб гэһэн асуудал США-гэй засаг баригша бүлэгүүдэй дунда ехээр зүбшэн хэлсэгдэжэ захалаа. Энэ зорилгонь шиидхэгдэжэ шадагдахагүй байшоо.

«Хүйтэн дайнай» тала баригшадта таатай гү, али таагүй байһандань хамаагүйгөөр, советско-американска харилсаае һайжаруулхын ба уласхоорондын түгшүүрил һуларуулхын тула өөрһөөнь болохо бүхы юумэ СССР-эй хэдэгые дэлхэйн бүхы улад зон мэдэнэ. США-гэй тушаалта бүлэг нюурнууд советскэ дурадхалда хэды дурагүй байбашье һаа, энэ эли тодо баримтые хүбилгэжэ шадахагүй.

Варшавска договорто хабаадагша гүрэнүүдэй январиин 28-да Прагада баталан абаһан Деклараци арадуудай эб найрамдал, аюулгүй байдал бэхижүүлхын түлөө тэмсэхэ хэрэгтэ мүн лэ ехэ удхашанартай байна. Уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха, Европодо аюулгүй байдал хангахаар шухала ба тодорхой дурадхалнууд Пражска Деклараци дотор бии. Жэшээлхэдэ, зэбсэгтэ хүсэнүүдэй тооёо, байха газарые харьяата гүрэнүүдэйнь тодорхойлхо тухай зоно Европодо тогтоохо тухай дурадхалнууд, Германиин территори дээрэ байдаг зэбсэгтэ хүсэнүүдэй, тэрэ тоодо ГДР-эй болон ГФР-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй, атомна зэбсэгтэй байлгые хориможолхо дурадхал оруулагдаа. Нэгэн талаһаа, — Хойто-атлантическа союзда хамаатай оронууд, нүгөө талаһаа—Варшавска договорто хабаадагша оронууд хоорондоо гараһан бүхы арсалдаануудые эбэй гүримаар лэ шиидхэхэ уялга абаха ёһотой гэһэн хүсэлэн Пражска Деклараци дотор мүн лэ найруулагданхай.

«Варшавска договорто хабаадагша оронууд европейскэ аюулгүй байдал тухай, бүгэдэниитын эб найрамдал бэхижүүлхэ тухайда яһала зүбшөөрэн абамаар шэнэ дурадхалнуудые Пражска Деклараци соогоо оруулһан байна. Тус дурадхалнуудынь үнэн зүрхэнһөө, сэсэн бодолтойгоор хэлэгдэнхэй. Эдэнь бүхы оронуудай арадуудай хүсэл эрмэлзэлгэдэ бүрин таарана» гэжэ Хитадай «Жэньминьжибао» газетэ бэшэнэ.

Баруун гүрэнүүдэй тушаалта бүлэг нюурнуудай Баруун Германиие сэрэгэй байдалда шууд оруулжа, яаралтайгаар зэбсэглүүлжэ байһан ушарые Варшавска договорто хабаадагша гүрэнүүд Зүблөөн дээрэ хэлсэнгүй гараха арганьгүй байгаа.

...«Баруун гүрэнүүдэй зарим бүлэг нюурнууд уласхоорондын түгшүүрилэй һулархаһаа, гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаа холбооной үргэдхэгдэхэһээ айна. Тэдэнэр дай жүрөөдэлгэ дэмжэхэ, «хүйтэн дай» үргэлжэлүүлхэ гэжэ оролдоно, тиигэжэ Европодо (ганцаашье Европодо бэшэ) байгуулһан сэрэгэй бүлэглэлнүүдые бүтэн зангаарнь байлгахаба, яаралтайгаар зэбсэглэхэ ябадал дэмжэжэ, капиталистическэ монополинуудай мүнөөшье ехээр абажа байһан ашаг олзые улам нэмэхэбди гэжэ тоолодог» гэжэ Пражска Деклараци соо хэлэгдэнэ.

Варшавска договорто хабаадагша гүрэнүүдэй оборонио хүсэ шадалаа улам бэхижүүлхэ хамтын хэмжээ ябуулганууд тухай асуудалые пражска зүблөөн хаража үзөө. Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй нэгэдэмэл командовани тухай дүрим, ГДР-эй Арадай национальна армиин сэрэгүүдые нэгэдэмэл зэбсэгтэ хүсэнүүдтэ оруулха тухай шиидхэбэри баталагдаһан байна.

«Советскэ Союзай, социализмын лагериин оронуудай эб найрамдалта хүсэлые эдэнэй һула байһанайнь гэршэ болгохо гэжэ зарим толгойтоо тэмдэг гэжэ зарим политигуудай тоолодог байһан саг үнгэрөө. Манай лагериин түгэлэр ехэ хүсэтэй тодоруулан харуулһан тон олон баримтанууд бии. Энэ хүсэн дайнай, һандаргалгын хэрэгтэ бэшэ, харин зохёон байгуулгын, арадуудай хоорондохи хани барисаанай, эб найрамдалай хэрэгтэ туһалжа байна» гэжэ польско «Глос Працы» газетэ бэшэнэ.

Вашингтондо болоһон хэлсээнэй дүнгүүд тухай

Вашингтондо США-гэй президент Эйзенхауэр, Англиин премьер-министр Иденэй хоорондо хэлсээн хэгдээд, февралиин 2-то дүүрээ. Тусхайта коммюникеһээ харахада, Европодо, Дүтын Востогто, Урда ба Зүүн-Урда Азида, Дальна Востогто США-гэй болон Англиин ябуулдаг политикын нилээд олон асуудалнууд хэлсээнэй үедэ гараһан байна.

Английска ба американска хэблэлэй мэдээсэлнүүдые үндэһэ болгон ямар тобшолол хэхээр байнаб гэхэдэ, Вашингтондо болоошо хэлсээн англо-американска арсалдаануудые зайсуулха, Вашингтондо хоёр гүрэнэй хэдэ хэдэн асуудалнуудаар «юрэнхы политика» тодорхойлон зохёохо гэһэн тон зорилготой байгаа. Англо-американска арсалдаанууд Дүтын Востогто илангаа ехээр хурсаданхай. «Аравидахи, персидскэ заливай оршондохи байдалые зүбшэн хэлсэхэдэ, тиихэдээ тус район тушаа арсалдаануудай гараһан ушарые хаадаа абаабди. Эдэ арсалдаанууд хани ёһоор зүбшэн хэлсэгдэжэ зайсуулагдаха байһандань найдаһабди» гэжэ коммюнике дотор хэлэгдэнэ.

Аравиин нефть тушаа гараһан арсалдаанууд, туналдаанууд «зайсуулагдаха» болохо гэһэн тэрэ «найдабарие» английска, американска ба француска хэблэл зүбшөөрнэгүй. Хэлсээн тухай тусхайта коммюникее урма хухалһан, удхагүй хоолон документ мүн гэжэ «Вашингтон Пост» газетэ нэрлэнэ. Дүтын ба Дальна Востогой районуудтахи англо-американска зүришэлдөөнүүдые Эйзенхауэр Иден хоёр зайсуулжа шадаагүй гэжэ француска «Либерасьон» газетэ бэшэнэ. «Эдэнэй коммюникень, тобшоор хэлэбэл, иимэ удхатай: 1) Хитад оронтой худалдаа наймаанай холбоо багасаа хүгжөөхэ ябадал Англида тон шухала байбашье һаань, Хитадтай хэхэ худалдаа наймаа хизаарлалтые һуларуулхаа США мүнөөдөө арсана. 2) Дүтын Востогто «сэрэгээр нүлөөлхэ» гэһэн английска политикые дэмжэхэеэ США арсана. 3) Американска компаниинуудай зүгһөө түрилдэжэ байһан английска нефтяной компаниинуудта туһа хүргэхэеэ США арсана. Энэ гурбан асуудалаар американсцууд ямаршье буулта хээгүй; тэдэнэр дахин хэлсээ хэхэбди гэжэ тодорхой бэшээр лэ найдуулаа. Сэр Антони Иден тэрэл найдуулгынь андалдаанда «хүйтэн дайнай» документнүүдтэ гар табиха зүбшөөрэл үгөө. Тэдэ документнүүд һунгуулиин урда тээхи кампаниин үедэ американска правительствода туһатай байжа магад болохоор, гэбэшье сэр Антони Иденые өөрынь орон дотор бүри хүндэгүй болгохо» гэжэ «Либерасьон» газетэ бэшэнэ.

США-гэй президент, Англиин премьер-министр хэлсээ хэһэнэйнгээ һүүлээр, «вашингтонско декларации» гэдэгые тунхаглаа. «Либерасьон» газетэ энэ документыень «хүйтэн дайнай документ» гэжэ нэрлэһэн байха юм. Инди, Бирма ба Афганистанда Н. А. Булганинай, Н. С. Хрущевой ошоод ерэһэнтэй дашарамдан, Советскэ Союзай, Азиин оронуудай хоорондохи хани ёһоной харилсаае, экономическэ холбоое хүгжөөхэ хэрэгтэ энэнэй тон ехэ удхашанартай байһантай дашарамдан, уласхоорондын угаа ехэ һониркол үүсхэһэн ушарые балартуулха гэжэ вашингтонско декларациин авторнуудай һэдэһэниинь эли болоно. Декларациин авторнууд хүгжэлтэ багатай бүхы оронуудай «үнэнтэ ханинар», «үмэглэгшэд» гэжэ США ба Англиие харуулха һэдэлгэ гаргана.

«Үмэглэгшэд», «харгалзагшад» хэбэртэй болохо гэһэн «вашингтонско декларациин» авторнуудай эдэ һанаашалгануудые Азиин болон Африкын арадууд эрид буруушааһан. «Азиин асуудалнууд заримдаа Азиин гү, али азиинхидай ямаршье хабаадалгагүйгөөр, ондоо газарнуудта шиидхэгдэдэг. Тиимэ ябадал мүнөө хуушараа, гэбэшье, хуушанай үлэгдэлнүүд бии байһаар, Азиин асуудалнуудые аяар холын газарта шиидхэхэ, тиихэдээ Азиин арадуудай һанал, бодолые анхарлдагүй орхихо гэһэн һэдэлгэ хэгдээд байха юм... Тэдэ, олон зуу миллион хүнүүд бии байдаг, тэдэнэр өөһэдыгөө баһуулха дурагүй байдаг бэшүү» гэжэ Неру февралиин 2-то мэдүүлһэн байна.

Дүтын Востогтохи арабска оронууд вашингтонско хэлсээнүүдтэ илангаа ехэ һэргылэнгээр хандаа. США ба Англи өөһэдынгөө зүришэлдөөе эндэхиин оронуудай арадуудые хохидуулан зайсуулха һэдэлгэ гаргахал байха гэжэ тус оронууд тон зүбөөр түбэгшэнэ. «Эйзенхауэртай Иденэй хэһэн хэлсээн Дүтын Востогой асуудалнуудые шиидхэжэ шадахагүй, тэндэ амгалан байдал тогтоожо шадахагүй, эдэнэр тиимэ зорилго табинашьегүй. Дэлхэйн империализмда хабаатай асуудалнуудые шиидхэхын тулада, арадуудые дарлан мүлжэхэ колониальна түсэбүүдэе зүбшэн хэлсэхын тулада суглараа» гэжэ египетскэ «Аль-Хайят» журнал бэшэнэ. «Арабска Востогой асуудалнуудые тэндэхи арадуудай шиидхэжэ шадаха байһыень, мүн Аравидахи амгалан байдал ба хуби заяан Лондондо, Вашингтондо хэгдэһэн дипломатическа хэлсээнүүдһээ, политическэ шиидхэбэринүүдһээ дулдыдадаг байһан сагай бусалтагүйгөөр ошон ошоһыень Англи США хоёр обёороогүй» гэжэ ливанска «Аль-Ахбар» газетэ мэдүүлнэ.

Египетскэ «Роза Эль Юсеф» журнал, мүн лэ тиимэшүүгээр бэшэнэ. «Иден Эйзенхауэр хоёр уулзахашье болоходо, дуратай юумэеэ зүбшэн хэлсэжэшье болохо. Зүгөөр Дүтын Востогой арадууд тэдэнэр өөһэдынгөө дура хүсэлые баадхажа шадахагүй. Дүтын Востогой арадууд.... нейтралитедэй политика сахихые хүсэнэ, экономическа талаараа бэеэ даанхай байхын, өөһэдынгөө байлигүүдые гадаадынхидта алдахагүйн тулада индустриализаци бэелүүлхэ гэжэ оролдоно. Гэхэ зуураа, Баруун тээхин арадуудай эгээн юрын эрилтэнүүдые мэдэрхэ дурагүй байна» гэжэ тэрэ журнал бэшэнэ. Дүтын Востогой арадууд вашингтонско зүблөөнэй шиидхэбэринһээ дулдыдангүй, өөрынгөө замаар дабшахаар зоригжонхой, гэжэ тус журнал мэдүүлнэ.

Азиин болон Африкын ондоошье оронуудай арадууд тиигэжэл бододог, тиигэжэл хүсэдэг гэжэ тоолохоор байна.

А. ШАХАНОВ.

СССР-эй ба Нидерландын сэрэгэй корабльнууд бэе бэедээ айлшалалсаха болобо

Советскэ сэрэгэй корабльнуудай отрядай Роттердамда ошохо, мүн нэгэн доро Нидерландска сэрэгэй корабльнуудай отрядай Ленинградта ерэхэ тухай СССР-эй правительство ба Нидерландынуудай правительство үгэеэ ойлголсоо.

1956 оной июлиин 20-һоо 24 хүрэтэр бэе бэедээ айлшалалсаха гэжэ тогтоогдоо.

Эдэ хоёр отрядуудай состав адли тоотой байха юм. Корабльнуудай алишье бүлэгынь нэгэ крейсерһээ, хоёр эскадренна миноносецһээ бүридэхэ юм.

Н. А. Булганин президент Эйзенхауэр хоёрой хоорондоо бэшэгүүдые абалсаһан тухай Индийскэ газетэ иигэжэ бэшэнэ

ДЕЛИ, февралиин 4. (ТАСС). США-гэй президент Эйзенхауэртэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинай дахяад бэшэг эльгээһэн тухай мэдээсэлые «Хиндустан таймс ивнинг ньюс» газетэ томо гаршагтайгаар толилоо. Хани барисаан ба харилсан ажаллаха тухай Советскэ Союзай ба США-гэй хоорондо договор баталха тухай дурадхалаа Н. А. Булганин дахяад дурдаһан, бусад гүрэнүүдтэй, тэрэ тоодо Англитай ба Францитай иимэ договор баталхые дурадхаһан байна гэжэ газетэ онсо тэмдэглэнэ.

КНДР-эй арадта монгол арадай ахадүүгэй туһаламжа

Түлөөһэгүй туһаламжа болгон 1956 ондо КНДР-тэ 12 мянган толгой мал үгэхэ гэжэ МНР-эй правительствын шиидхэһэн тухай Монгол Арадай Республикын посол Бунзагин Шагдарсурен КНДР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Нам Иртэ һаяхан мэдээсээ. Монгол Арадай Республика хадаа 1954 ондо Хойто Корейдэ 6.000 гаран мори, 16.000 гаран толгой жэжэ мал, 427 һаамхай үнеэ, 1955 ондо 23.000 толгой жэжэ мал, тэрэшэлэн ехэ мяха, тоһо болон арһаар өөһон хубсаһа эльгээһэн юм гэжэ Корейн, Центральна агентство һануулна.

(ТАСС).

Немецкэ боксернууд Москвада ерэбэ

Советскэ спортивна организацинуудай уряалаар Германска Федеральна Республикын боксернуудай суглуулагдамал команда Москвада ерэбэ. Энэ команда дэлхэй дээрэхи эгээн бэрхэ командануудай нэгэн юм. Тэрэнэй составта Европын хэдэн чемпионууд оролсоно.

Немецкэ боксернууд Советскэ Союзай суглуулагдамал командануудтай хоёр дахин нүхэрэй ёһоор мүрысхэ юм. Эдэ мүрысөөнүүдынь Московско гүрэнэй цирк соо февралиин 7-до ба 9-дэ болохо байна.

(ТАСС).

Испанска гадаадын хэрэгүүдэй министр США ошохо болобо

Гүрэнэй департамент тухай мэдүүлгэ толилоо. Тэрэнэй соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. Испаниин гадаадын хэрэгүүдэй министр Альберт Мартин Артахо «апрелиин 10-һаа 12 хүрэтэр Вашингтондо зорюута айлшалжа ерэхэ тухай гүрэнэй секретариин уряалые зүбшөөбэ».

Испаниин ба Холбоото Штадуудай правительствонуудай хоорондо 1953 оной сентябриин 26-да хэлсээ баталалгада Артахо ехэ үүргэ дүүргэһэн юм гэжэ мэдүүлгэ соо заагдана. Тусхайлбал, Испанида американска сэрэгэй базануудые бариха ябадалда энэ хэлсээнэй хамаатай байһаниинь мэдээжэ юм.

(ТАСС).

Американска солдадуудай аашануудта дурагүйтэнэ

Парижда, мэдэгдээгүй солдадай хүүр дээрэ хододоо нософгожо байдаг галда американска гурбан солдат гараа дулаасуулжа хэрүүл шууяа татаба. Американска солдадуудай иимэ эрхэ ябадалые дэлхэйн дайнда хабаадаһан француска ветерануудай угаа ехээр зэбүүрхэн буруушааа гэжэ Юнайтед Пресс агентствын корреспондент Франциһаа дамжуулна.

(ТАСС).

Михаил Филиппович ФРО…

Мухаршэбэрэй аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Михаил Филиппович Фролов удаан сагаа соо хүндөөр үбшэлөөд, 1956 оной февралиин 6-да наһа бараба.

Ушар ёһо мэдэхэ бүхы наһан соогоо Советскэ Эхэ орондоо, Коммунистическэ партидаа үнэн сэхээр тэрэ алба хээ. Тэрэ хада 1928 онһоо партиин гэшүүндэ ороһон байха юм.

М. Ф. Фролов 1898 ондо Тульска губерниин Моргучи тосхондо үгытэй тараашанай бүлэдэ түрэһэн юм. Михаил Филиппович бага балшар наһандаа хүндэ байдалда байһан юм. Тэрэ хадаа арбан гурба наһатайһаа эхилэн нютагай помещигүүдэй зарса боложо, үлбэр бэетэй ехэ эсэгээ тэжээхэ баатай болоо һэн.

Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин һүүлээр нүхэр Фролов Улаан Армиин зэргэдэ алба хэдэг байгаа, 1922 онһоо эхилэн советскэ ба партийна хүдэлмэриин хариуцалгатай тушаалнуудые даажа ябаа. 1922 онһоо 1928 он хүрэтэр Тамбовско губерниин Хитровскэ сельсоведэй түрүүлэгшээр хүдэлмэриилээ, тиигээд мүн губерниин Кимовско райгүйсэдкомой культурна таһагые ба газарай таһагые даагшаар ажаллаһан байгаа. 1932 онһоо 1934 он хүрэтэр нүхэр Фролов ВЦИК-гэй Президиумэй дэргэдэхи советскэ байгуулалтын дээдэ курсануудта һураад, тэрэнние дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр БМАССР-эй Мухаршэбэрэй аймгүйсэ… лэгшээр 1937 он хүрэт… лөө. Тэрэ хадаа БМАС… тараалангай Наркомой… Баргажанай аймгүйсэ… рүүлэгшээр, Тимлюй… директорэй, партиин… Кяхтын райкомуудай… секретарьнуудай, «Се… конторые эрхилэгшын… ажаллаһан байха юм. … липпович 1951 ондо… томо колхозуудай нэ… Мухаршэбэрэй аймаг… нэрэмжэтэ хүдөө ажах… түрүүлэгшээр һунгагда…

Ямаршье хүдэлмэри… рээндэ даалгахада өөр… даһан хэрэгтэ хододоо… тойгоор ба ажалда ду… дажа, коммунист хүнэй… ун сэбэрээр сахидаг б…

Советскэ правительст… оронойнгоо үмэнэ габ… һыень үндэрөөр сэгнэж… ловые «Хүндэлэлэй Т… ноор, «1941—1945 ону… Эсэгэ ороноо хамгаал… дайнай үедэ шэн зориг… лаһанай түлөө» меда… грамотануудаар шагна… гаа.

Оюун бэлигтэй эмхи… шэн даруу зантай аж… анхааралтайгаар ханд… Михаил Филиппович Ф… расхаал манай сээжэ… тэдээ хадуугдажа ябаха…

Г. Климов, Ц. Очиров, В. Дубровский, Д. Цыремпило…, …ненко, Р. Сафронов, П. Иванов, М. Худяков, К. Масл…, …даров, В. Большаков, И. Стегачев, Д. Лобсанов, И…, Н. Миронов, Н. Дорофеев, К. Калашников болон бусад.

Мотоциклистнэрэй агитбригад…

ДОСААФ-эй республиканска комитедэй партийна организациин хүсэлээр, Коммунистическэ партиин XX съездын, Советскэ Армиин ба Далайн Сэрэгэй-Флодой 38 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулан, мотоциклистнүүдэй агитбригада эмхидхэгдэжэ, аяншалгада гараһан байха юм. Энэ аяншалгада хабаадагшад Улан-Удэ, Тарбагатай, Мухаршэбэр, Бичура, Окино-Ключи, Калинишна, Новоселенгинск, Галуута-Нуур, Улан-Удэ гэһэн маршрудтайгаар январиин 29-нэй үглөөгүүр Улан-Удэ городһоо гараа һэн. Эдэ мотоциклистнүүд республикын 9 колхозуудай холын 6 гүүртэ, фермэнүүдэй хүдэлмэришэдтэ, Галуута-Нуурай шахтёрнуудта лекци уншаһан, 15 элидхэл, хөөрэлдөө… гэһэн байна.

Элидхэл, хөөрэлдөө… һэн газартань тэдэ… хозой гэшүүд халуун… һан, аяндань амжал… һэн байха юм.

Энэ мото-агитбригада… дый, Меньшиков, С… Вишняков, Хазахмет… раев, Змановский, … Степанова, Сергеев, … гэгшэдһээ бүридэнэ.

Эдэ мотоциклистн… лоон үдэрэй туршада … лометрын талые гат… рилгоёо дүүргээд, Ула… бусажа ерэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Д… эй республиканска ко… түрүүлэгшэ нүхэр Сми… то-агитбригадые ама… байна.

С. Доржиева

Физкультурнигуудай сугл…

Һаяхан Бурят-Монголой опера ба баледэй театр соо «Буревестник» гэжэ һайндуранай спортивна обществын физкультурна эдэбхитэд КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдэй проектые зүбшэн хэлсэлгэдэ зорюулагдаһан суглаа үнгэргэбэ. Суглаанда 700 гаран хүн хабаадаһан байна. КПСС-эй XX съездын Директивэнүүдэй проект тухай элидхэл КПСС-эй Улан-Удын горкомой секретарь нүхэр Е. Л. Магунов хэбэ. Зургаадахи табанжэлдэ манай ороной промышленностиин, ажахын ба культурын айхабтар ехээр хүгжэхэ тухай хэлэхэ зуураа, һайндуранай энэ спортивна обществын амжалтанууд ба дутагдалнуудые элидхэлшэ тэмдэглэбэ.

Элидхэлэйнгээ эсэстэ нүхэр Магунов КПСС-эй XX съездые ажалай, һуралсалай ба спортивна шэнэ амжалтануудаар угтахыень физкультурна эдэбхитэдтэ уряалһан байна.

Суглаагшад КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ иимэ уялгануудые абаба: 1956 ондо ГТО-гэй нэгэдэхи шатын 450 значкистнуудые, ГТО-гой хоёрдохи шатын 85 значкистнуудые бэлдэхэ. Мүн нэгэдэхи ба хоёрдохи разрядай 125 спортсменүүдые, гурбадахи разрядай 300 хүниие, эдиршүүлэй разрядай … ниие, физкультурна кол… 90 түрүүлэгшэнэрые б… ругуудые, 120 инструк… спортивна 70 судьянуу… Обществынгоо гэшүүдэй… хүнһөө үсөөн бэшээр ол…

Нүхэр Е. Л. Магунов… обкомой, БМАССР-эй М… дэй Соведэй зүгһөө Бур… 1955 оной спартакиадада… ри эзэлһэнэйнь түлөө… ник» обществодо үнэтэ… лэлэй грамота барюулба… дай депутадуудай горсо… һээ Л. И. Соловьева… Хүндэлэлэй грамота үгө…

«Буревестник» общест… культурна коллективүүд… лэгшэнэртэ шангууд, … грамотанууд барюулагд… шангууд ба грамотануу… ревестнигэй» элитэ спор… Тришинда, Олейниковто, … та, Харитоновто, Данков… нада, Коневто, Берзнико… кодэ ба бусадта барюула… лээрнь шадабаритай … ба боксернуудай спорти… ленинүүд болоһон байна.

Б. Н…

Советско-венгерскэ худалдаа наймаанай харилсаан тухай

Һүүлэй үедэ худалдаа наймаанай хэлсээн хэгдэжэ, СССР-эй ба Венгерскэ Арадай Республикын хоорондо эд бараа андалдан абалсаха тухай Протокол 1956 оной февралиин 3-да Будапештдэ баталагдаа.

1955 онойхидо орходоо эд бараа андалдан абалсалга горьтойгоор дээшэлүүлэгдэхээр Протокол соо хараалагдаһан байна.

Советскэ Союз хадаа хлопок, кокс, түмэрэй руда, ферросплавуудые, модо, үтэгжүүлгэ, промышленна түхеэрэлгэ, хүдөө ажахын машина, автомобиль, шарикоподшипник болон венгерскэ арадай ажахыда шухала хэрэгтэй болохо бусад товарнуудые Венгридэ худалдаха болоо.

Венгри хадаа далайн ба гол мүрэнэй суднануудые, үргэлгын-транспортна түхеэрэлгэнүүдые, түмэр замай подвижной состав, бусад зарим түхэлэй промышленна түхеэрэлгэ, тэрэшэлэн будаг болон бусад товарнуудые Венгридэ худалдаха юм.

Советскэ талаһаа — СССР-һээ Венгридэ байдаг Худалдаа наймаанай түлөөлэгшэ Н. П. Мойсеенко, Венгерскэ талаһаа — Гадаадын худалдаа наймаанай министр Л. Гай Протоколдо гар табяа.

(ТАСС).

Редактор Д. Л. ЛОБ…

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства —47-59 пропаганды и перевод… культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская —32-67, бухгалтерия — 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00681. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак…